

Školní vzdělávací program
pro základní vzdělávání

Základní škola Spolu

Škola
Spolu

Jsme a rosteme spolu

Inspirováno Donum Felix - s laskavým svolením Vladimíra Dobeše

**Lidé mají se učit, pokud možno,
ne nabývati rozumu z knih,
nýbrž z nebe, země, dubů a buků,
tj. znáti a zkoumati věci samy
a ne pouze cizí pozorování a doklady o věcech.“**

Jan Amos Komenský, Velká didaktika

1	Identifikační údaje	4
1.1	Název ŠVP ZV	4
1.2	Údaje o škole	4
1.3	Zřizovatel.....	5
1.4	Platnost dokumentu	5
2	Charakteristika školy	5
2.1	Úplnost a velikost školy	6
2.2	Charakteristika pedagogického sboru.....	6
2.3	Dlouhodobé projekty	6
2.4	Spolupráce s rodiči a jinými subjekty	7
2.5	Vybavení školy	8
3	Charakteristika ŠVP	8
3.1	Zaměření školy	8
3.1.1	Cíle vzdělávání	8
3.2	Výchovné a vzdělávací strategie	10
3.3	Zabezpečení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	17
3.4	Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných.....	17
3.5	Začlenění průřezových témat	17
3.5.1	Osobnostní a sociální výchova (OSV)	18
3.5.2	Výchova demokratického občana (VDO)	19
3.5.3	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS).....	19
3.5.4	Multikulturní výchova (MkV).....	20
3.5.5	Environmentální výchova (EV).....	20
3.5.6	Mediální výchova (MV).....	21
4	Učební plán	22
4.1	Tabulace učebního plánu	22
4.2	První stupeň	22
4.3	Druhý stupeň	23
4.4	Poznámky k učebnímu plánu.....	24
5	Učební osnovy	24
5.1	Charakteristika vyučovacího předmětu Já a svět (JaS)	25
5.1.1	Obsahové, časové a organizační vymezení	25
5.1.2	Průřezová témata	25

5.1.3	Výchovné a vzdělávací strategie	25
5.1.4	Vzdělávací obsah.....	26
5.1.4.1	Obor Informatika v předmětu JaS	26
5.1.4.1.1		28
5.1.4.2	Obor Člověk a jeho svět v předmětu JaS	30
5.1.4.3	Obor Výchova k občanství v předmětu JaS	34
5.1.4.4	Obor Výchova ke zdraví v předmětu JaS	37
5.1.4.5	Obor Dějepis v předmětu JaS	39
5.1.4.6	Obor Fyzika v předmětu JaS	42
5.1.4.7	Obor Chemie v předmětu JaS	44
5.1.4.8	Obor Přírodopis v předmětu JaS	45
5.1.4.9	Obor Zeměpis v předmětu JaS	49
5.1.4.10	Obor Člověk a svět práce v předmětu JaS	52
5.2	Charakteristika vyučovacího předmětu Český jazyk	55
5.2.1	Obsahové, časové a organizační vymezení	55
5.2.2	Průřezová témata	56
5.2.3	Výchovné a vzdělávací strategie	56
5.2.4	Vzdělávací obsah.....	56
5.2.4.1	Předmět Český jazyk	56
5.2.4.2	Integrovaná část předmětu Český jazyk v předmětu JaS	61
5.3	Charakteristika vyučovacího předmětu Anglický jazyk.....	65
5.3.1	Obsahové, časové a organizační vymezení	65
5.3.2	Průřezová témata	65
5.3.3	Výchovné a vzdělávací strategie	65
5.3.4	Vzdělávací obsah.....	65
5.3.4.1	Předmět Anglický jazyk	65
5.3.4.2	Integrovaná část předmětu Anglický jazyk v předmětu JaS	67
5.4	Charakteristika vyučovacího předmětu Matematika	68
5.4.1	Obsahové, časové a organizační vymezení	68
5.4.2	Průřezová témata	69
5.4.3	Výchovné a vzdělávací strategie	69
5.4.4	Vzdělávací obsah.....	69
5.4.4.1	Předmět Matematika	69

5.4.4.2	Integrovaná část předmětu Matematika v předmětu JaS	71
5.5	Charakteristika vyučovacího předmětu Pohyb, umění, kultura (PUK).....	72
5.5.1	Obsahové vymezení předmětu	72
5.5.2	Průřezová témata	73
5.5.3	Výchovné a vzdělávací strategie	73
5.5.4	Vzdělávací obsah.....	73
5.5.4.1	Obor Hudební výchova v předmětu PUK	73
5.5.4.2	Obor Výtvarná výchova v předmětu PUK	75
5.5.4.3	Obor Tělesná výchova v předmětu PUK	76
5.5.4.3.1		79
5.6	Charakteristika vyučovacího předmětu Hry, relaxace, aktivity (HRA)	79
5.6.1	Obsahové, časové a organizační vymezení	79
5.6.2	Průřezová témata	80
5.6.3	Výchovné a vzdělávací strategie	80
5.6.4	Vzdělávací obsah.....	80
6	Hodnocení výsledků vzdělávání žáků	83
6.1	Pravidla pro hodnocení žáků	83
6.1.1	Způsoby hodnocení	83
6.1.2	Kritéria hodnocení.....	84
6.1.3	Postupy hodnocení	84

1 Identifikační údaje

1.1 Název ŠVP ZV

Jsme a rosteme spolu

ŠVP je zpracovaný podle aktualizovaného RVP ZV (Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání, leden 2021), se zřetelem na Strategii vzdělávací politiky České republiky do roku 2030+, jejímž cílem je modernizovat vzdělávání tak, aby děti i dospělí obstáli v dynamickém a neustále se měnícím světě 21. století.

1.2 Údaje o škole

název	Základní škola Spolu
adresa	Monseova 355, 592 31 Nové Město na Moravě
IČ	09398015
IZO	181069636
RED IZO	691013888
ředitel	Mgr. Jaroslava Šmídková
zástupce pro pedagogiku	Mgr. Petra Neřoldová
kontakty	e-mail: info@skolaspolu.cz webové stránky: www.skolaspolu.cz

1.3 Zřizovatel

název	Spolek Jinak
adresa	Monseova 355, 592 31 Nové Město na Moravě
kontakty	email: skolajinaknm@seznam.cz

1.4 Platnost dokumentu

od data 1. 9. 2024

podpis ředitelky .....
Mgr. Jaroslava Šmídková

Dokument byl projednán školskou radou dne 31. 8. 2024, podpis .....,

pedagogickou radou dne 29. 8. 2024 a

radou školské právnické osoby dne 12. 8. 2024, podpis .....

2 Charakteristika školy

Škola byla otevřena 1. 9. 2021 jako soukromá škola se zařazením do sítě škol. Škola vznikla z iniciativy rodičů a svou filozofií navazuje na činnost lesních klubů na Novoměstsku. Škola poskytuje vzdělávání v pronajatých prostorách v centru města na adrese Vratislavovo nám. 449. Škola bezprostředně sousedí s městským arboretem, které využívá pro venkovní výuku i pobyt o přestávkách. Nabídka vzdělávání je určena všem dětem, škola vychází vstříc potřebám nadaných žáků i žáků se speciálními vzdělávacími potřebami formou inkluzivního vzdělávání. Škola ve velké míře učí venku, v reálném přírodním a společenském prostředí.

Přes svého zřizovatele je škola propojena s Lesním komunitním centrem Mraveniště, do jehož činnosti patří mateřské centrum, lesní klub pro děti, příměstské tábory, pořádání slavností a akcí pro veřejnost.

Terénní výuka probíhá v reálném přírodním a společenském prostředí ve spolupráci s místními kulturními, paměťovými a enviromentálními organizacemi – v ukázkové přírodní

zahradě Ekocentra Rojko, Městském arboretu, Horácké galerii, Horáckém muzeu a Městské knihovně.

2.1 Úplnost a velikost školy

Škola je úplná s 1. až 9. postupným ročníkem. Ročníky prvního stupně spojujeme podle počtu žáků v daném školním roce. Ročníky druhého stupně budou zaplňovány postupně dle prostorových možností školy. Vyučování probíhá ve věkově heterogenní třídě, na druhém stupni bude probíhat v rámci projektů ve věkově heterogenních skupinách. Součástí školy je jedno oddělení školní družiny. Škola využívá školní jídelnu SOŠ Nové Město na Moravě.

2.2 Charakteristika pedagogického sboru

- Základem učitelského sboru jsou motivovaní učitelé.
- Mimo vyučování se dětem ve školní družině věnují rovněž motivovaní vychovatelé.
- Naši pedagogové se zajímají o další zkušenosti pedagogické praxe v oblasti moderních a efektivních přístupů ke vzdělávání a metod práce a inspirují se zkušenostmi v práci s dětmi v alternativních i klasických školách.
- Nové informace a zkušenosti získávají pedagogičtí pracovníci samostudiem, účastí na seminářích a vzdělávacích akcích, náslechy v jiných školách v České republice.
- Pedagogický tým dále průběžně prochází interním vzděláváním v rámci školy nebo v rámci další nabídky akreditovaných akcí dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků v ČR.
- Vzdělávání pedagogů na 1. stupni se zaměřuje především na badatelsky orientované vyučování, Hejného matematiku a Sfumato - splývavé čtení.
- Pedagogický sbor je rozšířen také o dobrovolníky a externí odborníky z různých oblastí, kteří pracují s dětmi pod vedením pedagoga školy.

2.3 Dlouhodobé projekty

- Učíme se ve škole budovat bezpečné prostředí, kde se děti učí sdílet své nápady pro plánování programu školy, sestavovat pravidla pro vzájemné vztahy a komunikaci v komunitě, sledovat a řešit konflikty.
- Zaměření dlouhodobých vzdělávacích projektů vychází z propojení vzdělávacích oblastí s reálným životem. Škola je od svého začátku zapojena do programu Globe, s tím souvisí metody badatelsky orientované výuky, místně zakotveného učení, kritické myšlení a propojování Hejného matematiky a přírodních věd ve venkovním prostředí. Na základě naší dlouhodobé spolupráce s Horáckou galerií vznikla kniha Poprvé v Horácké galerii a web poprvevgalerii.webnode.cz
- To, že výuka probíhá v reálném prostředí vnímáme jako přínosné nejen pro výuku samotnou, ale rovněž pro místní komunitu. Při interakci s okolním světem otevřeně komunikujeme, vzájemně se inspirujeme a sdílíme prakticky cokoli.

- Navazujeme spolupráci s dalšími školami a jejich pedagogickými týmy pro společná školení a sdílení zkušeností.
- V mimořádných situacích probíhá po nezbytně nutnou dobu výuka distančně. Distanční výuka je oproti prezenční výuce časově zkrácena.

2.4 Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Škola chápe prostředí rodiny žáka jako velice důležité s tím, že předpokladem úspěchu žáka je spolupráce s rodiči a zákonnými zástupci. Protože rodina formuje osobnost žáka primárně, považujeme za velmi důležité, aby rodiče dobře rozuměli záměrům a cílům školy a aby znali metody a formy práce s dětmi. Vzájemné porozumění a důvěru s rodiči a zákonnými zástupci žáků budujeme na společných setkáních a individuálních schůzkách již před zápisem dětí do naší školy.

Společná setkávání rodičů se uskutečňují zpravidla dvakrát ročně a jejich obsahem je sdílení informací o práci dětí a programu školy, ale také představení způsobů práce ve škole a sdílení společných hodnot ve vzdělávání dětí. Zpravidla dvakrát ročně prezentují děti své znalosti a dovednosti rodičům v Horácké galerii.

Pravidelně také nabízí třídní učitel konzultační setkání „učitel – zákonný zástupce“ nebo „učitel – žák – zákonný zástupce“. Na něm se společně diskutují průběh a výsledky vzdělávání dítěte.

O svých dětech se rodiče mohou informovat během školního roku při osobním setkání s učitelem, telefonickou či e-mailovou cestou, případně mohou nahlédnout do záznamů o žákovi.

Škola ve velké míře spolupracuje s řadou subjektů a podporuje principy sdílení

- ZUŠ Jana Štursy - sdílení prostor
- SOŠ Nové Město na Moravě - sdílení prostor pro školní družinu, zajištění školního stravování žáků, příležitostná účast na akcích
- Město Nové Město na Moravě - spolupráce s vedením města, podpora inovace do škol (jde to i jinak), sdílení prostor pro pohybové aktivity (Sportovní hala), sdílení venkovní prostor pro výuku a pobyt o přestávkách (Městské arboretum)
- Horácká galerie - sdílení personálních kapacit, zázemí i vybavení (pravidelná výuka a programy v prostorách galerie)
- Základní škola Na Radosti - vzájemná podpora, sdílení personálních kapacit a know-how
- Lesní komunitní centrum Mraveniště - společné aktivity s předškolními dětmi, slavnosti, sdílení prostor (terénní výuka)
- Městská knihovna - sdílení prostor, zázemí a vybavení (pravidelné aktivity ve školní družině)
- Sdružením Krajina - sdílení know-how v oblasti environmentálního vzdělávání
- Ekocentrum Rojko z.ú. - sdílení venkovních prostor, zázemí a vybavení (terénní výuka)

2.5 Vybavení školy

V prostorách školy je učebna pro věkově smíšenou skupinu dětí na prvním stupni vybavená školním nábytkem a klavírem. Prostory školy splňují hygienické normy. Učebna umožňuje provoz ranní družiny.

Učebna je vybavena úložnými policemi a boxy, v nichž mají děti k dispozici učební pomůcky, a stoly pro individuální i skupinovou práci. Dále mají děti k dispozici skříňky na portfolia a osobní věci. V učebně jsou k dispozici notebooky a připojení na internet.

Pro odpolední družinu využívá škola prostor učebny, venkovního dvorečku nebo učebny v SOŠ Nové Město na Moravě vybavený školním nábytkem a relaxačním koutkem.

Žáci se stravují ve školní jídelně SOŠ Nové Město na Moravě. Kvalita jídla a prostory jídelny splňují hygienické normy.

3 Charakteristika ŠVP

3.1 Zaměření školy

Základní škola Spolu vznikla z iniciativy rodičů na komunitním principu. Pojmem komunitní rozumíme především skutečnost, že zřizovatelem školy je skupina hodnotově spřízněných lidí, a dále skutečnost, že se do vzdělávání ve škole do značné míry promítá přírodní, kulturní a sociální charakter regionu a komunity.

Ve výchovně vzdělávacím procesu je kladen důraz na využívání znalostí ke kreativním aktivitám a týmové práci. Terénní výuka napomáhá učitelům a žákům naplnit stanovené vzdělávací cíle, očekávané výstupy i klíčové kompetence jak komplexně, tak v rámci jednotlivých předmětů. Propojuje teoretické poznatky s praktickými, procvičuje a upevňuje vědomosti a dovednosti pro každodenní využití.

Škola ctí možnost zákonných zástupců vzdělávat své děti doma, proto nabízíme místa i žákům v režimu individuálního vzdělávání. Snahou je, aby i tito žáci byli součástí školní komunity, je jim umožněno chodit do družiny, účastnit se slavností a exkurzí. Aby byl v co největší míře naplněn komunitní princip školy, jsou místa v režimu individuálního vzdělávání nabízena především žákům z blízkého regionu.

3.1.1 Cíle vzdělávání

Cíle vzdělávání definované v RVP považujeme za velice důležité východisko pro ŠVP i pro rozhodování v rámci školní praxe, a proto je definujeme podrobněji a rozlišujeme jejich hierarchii. Usilujeme o naplňování následujících cílů vzdělávání, které žákům umožňují postupně rozvíjet klíčové kompetence a poskytují základ všeobecného vzdělání orientovaného zejména na situace blízké životu a na praktické jednání.

A. Hlavní určující cíl

I. Poznání a přijetí sebe sama

Umožnit žákovi poznání a přijetí sebe sama, rozvíjení pozitivního vztahu k sobě, umožnit mu autentické sebevyjádření včetně projevení emocí.

Podpořit u žáků pozitivní přístup k životu a důvěru v sebe (ze které následně vyplývá i důvěra ke světu).

Umožnit žákovi, aby se projevoval jako svébytná a svobodná osobnost, uplatňoval svá práva a zároveň aby přijal odpovědnost za své jednání, za aktivní ochranu a rozvíjení svého fyzického, duševního i sociálního zdraví a za naplňování pravidel. Umožnit žákovi prožívat obyčejné lidské štěstí a radost ze života.

B. Další určující cíle

II. Rozvoj emoční a sociální inteligence

Podporovat u žáků rozvoj empatie a kvalitních vztahů k druhým lidem a umožnit jim prožít pocit sounáležitosti s ostatními lidmi (ve škole konkrétně s komunitou, ale podporovat i kvalitní vztahy v rodině a jinde).

Podporovat žáky v toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, umožnit jim, aby se učili žít společně s ostatními lidmi.

Podporovat u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy i neúspěchy vlastní i druhých, brát chybu i konflikt jako pozitivní příležitost k učení.

Modelovat žákům nenásilnou komunikaci (komunikaci, která je všestranná, otevřená, podporuje spolupráci a přitom nehodnotí a neobviňuje druhé). V komunikaci podporovat jasnost vyjádření a porozumění druhému.

III. Vztah k prostředí

Podporovat u žáků rozvoj kvalitních vztahů k prostředí, ve kterém žijí (pozitivní a citlivé vztahy k přírodě i k věcem).

IV. Rozvoj talentů

Umožnit žákovi rozpoznat jeho unikátní potenciál (talenty) a rozvíjet jej na jeho osobní optimum.

Podporovat žáka v tom, aby se v návaznosti na poznání a rozvoj vlastních schopností dokázal dobře rozhodnout o vlastní životní a pracovní orientaci a dokázal přitom uplatnit získané kompetence včetně všech vědomostí a dovedností, které mu dávají smysl.

Umožnit žákům, aby mohli snít a aby se mohli pokoušet realizovat své sny jako podnikatelský záměr v rámci projektů.

V. Strategie učení a sebeřízení

Umožnit žákovi, aby se učil sebeřízení a aby si osvojil vhodné strategie učení a zachoval si vnitřní motivaci pro celoživotní učení. Důležitým cílem je, aby žáci dělali správné věci ne proto, že jim to někdo nařizuje, ale proto, že jim to dává smysl

(vnitřní motivace), a aby byli schopni realizovat své činnosti i bez asistence a dozoru dospělého.

VI. Myšlení

Podporovat žáky v tvořivém a kritickém myšlení, logickém uvažování a v řešení problémů, ve vyhodnocování informací a v rozpoznání manipulace.

3.2 *Výchovné a vzdělávací strategie*

Vzdělávací strategie jsou souběžně porovnány s klíčovými kompetencemi RVP ZV.

Legenda:

KU – kompetence k učení

KŘP – kompetence k řešení problémů

KK – kompetence komunikativní

KSP – kompetence sociální a personální

KO – kompetence občanské

KP – kompetence pracovní

KD – kompetence digitální

Pro získávání a rozvoj klíčových kompetencí u žáků využíváme tyto strategie:

Výchovné a vzdělávací strategie:	Zároveň tak vedeme děti k těmto klíčovým kompetencím:
<p>1. Považujeme za velmi důležitou kvalitu vztahů a sociálních procesů, proto dbáme na vytváření bezpečného klimatu a přátelské atmosféry, které považujeme za předpoklad kvalitního učení. Podporujeme sounáležitost komunity školy, vzájemný respekt, ohleduplnost, otevřenou komunikaci a pomoc. Využíváme k tomu komunitní kruh. Konflikty považujeme za přirozenou součást vztahů a učíme se využívat je pro jejich zlepšování a osobní růst. Pro řešení konfliktů využíváme primárně mediaci. Pro podporu ostatních využíváme přející pozornost.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - KSP: žák se podílí na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá, - vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty, - KO: respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí, - chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu, - KK: využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi, - formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu,

	<ul style="list-style-type: none"> - KD: předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky
<p>2. Vycházíme z postojů a postupů nenásilné komunikace a svým chováním a jednáním dáváme žákům vzor respektujícího přístupu k sobě, k ostatním i k životnímu prostředí.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - KO: respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí, - chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu, - KSP: vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty,
<p>3. Dáváme žákům důvěru a odpovědnost a necháváme dopadnout přirozené důsledky jejich rozhodnutí. S chybou pracujeme pozitivně a kreativně. „Špatný“ nemůže být nikdy člověk jako takový ale pouze jeho konkrétní jednání. Respektujeme individualitu žáků a podporujeme jejich autonomii a vyjadřování vlastního názoru.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - KŘP: kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí, - KSP: vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty, - KD: získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
<p>4. Seberřízení je součástí výchovně vzdělávacího procesu, vychází z individuálních potřeb žáků i z potřeb komunity školy. Žákům v této oblasti poskytujeme potřebnou důvěru i potřebnou zpětnou vazbu a podporu. V rámci efektivního seberřízení u žáků podporujeme i svobodné sebevyjádření a možnost plně projevit své emoce. Ke korekci nevhodného jednání používáme mediaci a komunitní kruh.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - KSP: vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty, - KO: chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu, - KO: respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí, kruh - KO: rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka, - KD: ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít

	<ul style="list-style-type: none"> - KD: vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
<p>5. Žáky vedeme k odpovědnosti za vlastní chování, rozhodování a vzdělávání tím, že jim v těchto oblastech poskytujeme potřebnou svobodu spojenou s odpovědností. Zároveň tento přístup modelujeme vlastním jednáním. Vzdělávací nabídku diferencujeme a realizujeme v souladu se zásadou zohledňování vzdělávacích potřeb žáka.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - KP: využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření, - KSP: vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty, - KD: předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky - KD: využívá digitální technologie, aby usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
<p>6. Zapojujeme žáky do plánování života školy: nabízíme možnost přijít se svými nápady, podílet se na plánování, přípravě a organizaci školních akcí a programu, účastnit se těchto akcí na základě vlastního rozhodnutí, což napomáhá mj. získání pocitu sounáležitosti se školou a získávání zkušeností s osobní angažovaností v komunitě a společnosti.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - KU: vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě, - KŘP: vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností, - vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému, - KK: naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje, - KSP: přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají, - vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty,
<p>7. Zapojujeme žáky do péče o prostředí školy a do praktických činností, které s prostředím školy souvisejí, což vede k získání pocitu sounáležitosti se školou, a také k zájmu o okolní prostředí v běžném životě, například</p>	<ul style="list-style-type: none"> - KSP: účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce, - KO: chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na

<p>třídění odpadů, plánování a realizace zařízení třídy apod.</p>	<p>kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti,</p> <ul style="list-style-type: none"> - KP: používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky, - přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot,
<p>8. Společně s dětmi vytváříme a reflektujeme pravidla.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - KSP: účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce, - KŘP: vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností, - kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí, - KK: naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje, - formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu, - KO: rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka,
<p>9. Poskytujeme žákům prostor pro široké sdílení, diskuze a vlastní názory, mj. v komunitním kruhu, a podporujeme spolupráci mladších a starších žáků. Tím také vytváříme zdravé a bezpečné prostředí mezi žáky, které je prevencí konfliktů, výskytu šikany a sociálně patologických jevů.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - KKO: využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi, - KK: naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje, - formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu, - KO: respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí, - chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu,

<p>10. Umožňujeme a podporujeme spolupráci žáků ve věkově smíšených skupinách a přirozené učení se dětí navzájem. S ohledem na vývojové potřeby žáků a osobní typologická specifika nabízíme dětem různorodé formy a způsoby práce.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - KU: vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení, - KK: využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi, - formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu, - KSP: podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá, - přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají,
<p>11. Podporujeme autonomii dětí. Upřednostňujeme vlastní iniciativu dětí a volbu vlastních témat a aktivit v učení. Individualizovaným vzděláváním umožňujeme dětem objevit a využívat svůj vlastní učební styl a rozvíjet své talenty.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - KP: využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření, - KSP: vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty, - KŘP: samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy, - KU: vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení, - samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti, - poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich,
<p>12. Vzdělávací obsah je uchopen celistvě a v souvislostech napříč vzdělávacími obory. Učitelé žákům nabízejí vzdělávací obsah různými metodami a formami práce</p>	<ul style="list-style-type: none"> - KU: vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení,

<p>zaměřenými na jejich iniciativu a na aktivní zapojení a upřednostňují zvládnání vzdělávacího obsahu na základě vlastních aktivit dětí. Současně u jednotlivých žáků sledují expozici vzdělávacímu obsahu a v případě potřeby jej nabízejí cíleně. Vzdělávací obsah je prostředek pro vytváření vlastních konceptů a otázek, které mohou žáka vést do hlubšího vhledu a širších souvislostí v rámci žákem vybrané oblasti.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě, - operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy, - samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti,
<p>13. Vedeme žáky k vyhledávání informací z různých zdrojů. Nabízíme žákům volný přístup ke zdrojům informací, pomůckám, materiálům a volný pohyb v podnětném prostředí.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - KU: operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy, - KK: rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění, - využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem, - KD: získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
<p>14. Využíváme vzdělávací přístupy a metody vycházející z vnitřní motivace žáků a učení zkušeností a objevováním.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - KŘP: vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému, - samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy, - ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů,
<p>15. Podporujeme smysluplné učení a využíváme pro ně i aktuální události a externí příležitosti. Do výuky zveme externí odborníky.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - KK: naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje,

	<ul style="list-style-type: none"> - KU: vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě,
16. Vnitřní učební prostory rozšiřujeme o venkovní prostředí, které dětem nabízí další praktické zkušenosti, ale i důležitou možnost pohybu.	<ul style="list-style-type: none"> - KO: respektuje, chrání a oceňuje naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit,
17. Podporujeme objevení a rozvíjení vlastních postupů učení jednotlivých žáků. Umožňujeme žákům, aby se podíleli na řízení svého učení. Respektujeme individuální časovou dotaci potřebnou pro efektivní učení a osobní tempo jednotlivých žáků.	<ul style="list-style-type: none"> - KU: vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení, - KD: využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
18. Při hodnocení žáka respektujeme jeho autonomii a proces učení postavený na vnitřní motivaci a využíváme vlastní sebehodnocení.	<ul style="list-style-type: none"> - KU: poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich, - KK: formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu,
19. Kromě aktivit zajišťovaných pedagogickými pracovníky školy (kteří jsou zaměstnanci školy) spolupracujeme s externími odborníky v oblastech podle vzdělávacích potřeb žáků. Zveme odborníky do školy a vyjíždíme na externí programy. Společně s žáky sledujeme aktuální události ve společnosti. Umožňujeme žákům sebevychování v různých oblastech.	<ul style="list-style-type: none"> - KO: respektuje, chrání a oceňuje naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit, - KD: chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
20. Umožňujeme žákům v daných rámcových podmínkách (finance, čas, téma apod.) spolurozhodovat o chodu školy, včetně plánování investic a činností. V rámci aktivit žáků podporujeme tematické projekty zaměřené na mikroekonomiku (např. výroba a prodej v rámci komunity).	<ul style="list-style-type: none"> - KP: orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení.

<p>Pro realizaci některých projektů zveme také externí odborníky. Podporujeme žáky v tom, aby své projekty realizovali jako podnikatelské záměry.</p>	
---	--

3.3 Zabezpečení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Za žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou považováni žáci se zdravotním postižením, žáci se zdravotním znevýhodněním a žáci se sociálním znevýhodněním. Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v naší škole vzděláváni formou integrace do běžné třídy a dle svých možností se zapojují do všech činností školy. Při práci se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami je nutná spolupráce školy, žáka, jeho zákonných zástupců a školského poradenského zařízení. Na základě vyjádření a doporučení odborného pracoviště, které podklady k integraci vydává, je žákům upravován, v souladu se školním vzdělávacím programem, jejich individuální vzdělávací plán včetně metod práce a způsobu hodnocení výsledků vzdělávání. V případě minimální doporučené úrovně očekávaných výstupů je pro jejich úpravu v rámci individuálního vzdělávacího plánu vodítkem RVP ZV. Pro výuku žáků se speciálními vzdělávacími potřebami vytváříme podnětné a vstřícné prostředí. Vzhledem k malému počtu žáků v pracovní skupině je na žáky se speciálními vzdělávacími potřebami brán velký zřetel. V případě potřeby je ve škole zřízena funkce asistenta pedagoga.

3.4 Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Žákem mimořádně nadaným je takový jedinec, u něhož je mimořádné nadání potvrzeno na základě pedagogicko-psychologického vyšetření. Vzdělávání žáků mimořádně nadaných se uskutečňuje prostřednictvím integrace v běžné třídě. Rozsah a obsah vzdělávacích opatření stanovuje individuální vzdělávací plán, který navrhují pracovníci školských poradenských zařízení a který vytváří škola ve spolupráci s rodinou žáka. Základním principem pro práci s nadanými žáky je umožnění individuálního tempa při osvojování učiva a přiměřené a pružné navyšování nároků učitelem.

3.5 Začlenění průřezových témat

Průřezová témata jsou začleňována do vyučovacích předmětů, projektů i terénní výuky.

3.5.1 Osobnostní a sociální výchova (OSV)

Tematický okruh	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Rozvoj schopností poznávání	JaS, HRA	JaS, HRA	JaS, HRA	JaS, HRA	JaS, HRA
Sebepoznání a sebepojetí				JaS, PUK, HRA	JaS, PUK, HRA
Seberegulace a sebeorganizace	JaS, PUK, HRA	JaS, PUK, HRA	JaS, PUK, HRA	JaS, PUK, HRA	JaS, PUK, HRA
Psychohygiena	PUK, HRA	PUK, HRA	PUK, HRA	PUK, HRA	PUK, HRA
Kreativita	PUK, HRA	PUK, HRA	PUK, HRA	PUK, HRA	PUK, HRA
Poznávání lidí	JaS, PUK, HRA	JaS, PUK, HRA	JaS, PUK, HRA	JaS, PUK, HRA	JaS, PUK, HRA
Mezilidské vztahy	JaS, PUK, HRA	JaS, PUK, HRA	JaS, PUK, HRA	JaS, PUK, HRA	JaS, PUK, HRA
Komunikace	JaS, PUK, HRA	JaS, PUK, HRA	JaS, PUK, HRA	JaS, PUK, HRA	JaS, PUK, HRA
Kooperace	JaS, PUK, HRA	JaS, PUK, HRA	JaS, PUK, HRA	JaS, PUK, HRA	JaS, PUK, HRA
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	JaS, PUK, HRA	JaS, PUK, HRA	JaS, PUK, HRA	JaS, PUK, HRA	JaS, PUK, HRA
Hodnoty, postoje, praktická etika	JaS, PUK, HRA	JaS, PUK, HRA	JaS, PUK, HRA	JaS, PUK, HRA	JaS, PUK, HRA

Tematický okruh	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Rozvoj schopností poznávání	JaS, HRA	JaS, HRA	JaS, HRA	JaS, HRA
Sebepoznání a sebepojetí	JaS, PUK, HRA	JaS, PUK, HRA	JaS, PUK, HRA	JaS, PUK, HRA
Seberegulace a sebeorganizace	JaS, PUK, HRA	JaS, PUK, HRA	JaS, PUK, HRA	JaS, PUK, HRA
Psychohygiena	JaS, PUK, HRA	JaS, PUK, HRA	JaS, PUK, HRA	JaS, PUK, HRA
Kreativita	PUK, HRA	PUK, HRA	PUK, HRA	PUK, HRA
Poznávání lidí	JaS, PUK, HRA	JaS, PUK, HRA	JaS, PUK, HRA	JaS, PUK, HRA
Mezilidské vztahy	JaS, PUK, HRA	JaS, PUK, HRA	JaS, PUK, HRA	JaS, PUK, HRA
Komunikace	JaS, PUK, HRA	JaS, PUK, HRA	JaS, PUK, HRA	JaS, PUK, HRA
Kooperace a kompetice	JaS, PUK, HRA	JaS, PUK, HRA	JaS, PUK, HRA	JaS, PUK, HRA
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	JaS, PUK, HRA	JaS, PUK, HRA	JaS, PUK, HRA	JaS, PUK, HRA

Hodnoty, postoje, praktická etika	JaS, PUK, HRA	JaS, PUK, HRA	JaS, PUK, HRA	JaS, PUK, HRA
--------------------------------------	---------------	---------------	---------------	---------------

3.5.2 Výchova demokratického občana (VDO)

Tematický okruh	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Občanská společnost a škola			JaS	JaS	JaS
Občan, občanská společnost a stát					JaS
Formy participace občanů v politickém životě					JaS
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování			JaS	JaS	JaS

Tematický okruh	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Občanská společnost a škola	JaS	JaS	JaS	JaS
Občan, občanská společnost a stát			JaS	JaS
Formy participace občanů v politickém životě			JaS	JaS
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	JaS	JaS	JaS	JaS

3.5.3 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS)

Tematický okruh	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Evropa a svět nás zajímá					JaS
Objevujeme Evropu a svět					JaS
Jsme Evropané					JaS

Tematický okruh	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Evropa a svět nás zajímá	JaS	JaS	JaS	JaS
Objevujeme Evropu a svět	JaS	JaS	JaS	JaS
Jsme Evropané		JaS	JaS	JaS

3.5.4 Multikulturní výchova (MkV)

Tematický okruh	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Kulturní diference					JaS, PUK
Lidské vztahy	JaS, PUK	JaS, PUK	JaS, PUK	JaS, PUK	JaS, PUK
Etnický původ					JaS
Multikulturalita			JaS	JaS	JaS
Princip sociálního smíru a solidarity				JaS	JaS

Tematický okruh	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Kulturní diference	JaS, PUK	JaS, PUK	JaS, PUK	JaS, PUK
Lidské vztahy	JaS, PUK	JaS, PUK	JaS, PUK	JaS, PUK
Etnický původ			JaS	JaS
Multikulturalita		JaS	JaS	JaS
Princip sociálního smíru a solidarity			JaS	JaS

3.5.5 Environmentální výchova (EV)

Tematický okruh	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Ekosystémy				JaS	JaS
Základní podmínky života			JaS	JaS	JaS
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	JaS	JaS	JaS	JaS	JaS
Vztah člověka k prostředí	JaS	JaS	JaS	JaS	JaS

Tematický okruh	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Ekosystémy	JaS	JaS	JaS	JaS
Základní podmínky života	JaS	JaS	JaS	JaS
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	JaS	JaS	JaS	JaS
Vztah člověka k prostředí	JaS	JaS	JaS	JaS

3.5.6 Mediální výchova (MV)

Tematický okruh	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení			JaS	JaS	JaS
Interpretace vztahů mediálních sdělení a reality				JaS	JaS
Stavba mediálních sdělení					JaS
Vnímání autora mediálních sdělení					JaS
Fungování a vliv médií ve společnosti				JaS	JaS
Tvorba mediálního sdělení				JaS	JaS
Práce v realizačním týmu				JaS	JaS

Tematický okruh	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	JaS	JaS	JaS	JaS

Interpretace vztahů mediálních sdělení a reality	JaS	JaS	JaS	JaS
Stavba mediálních sdělení			JaS	JaS
Vnímání autora mediálních sdělení			JaS	JaS
Fungování a vliv médií ve společnosti	JaS	JaS	JaS	JaS
Tvorba mediálního sdělení	JaS	JaS	JaS	JaS
Práce v realizačním týmu	JaS	JaS	JaS	JaS

4 Učební plán

4.1 Tabulace učebního plánu

4.2 První stupeň

Vyučovací předmět	Vzdělávací oblast / obor	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	Celkem hodiny - předměty	Z toho disponibilní
Já a svět (JaS)	<i>Český jazyk a literatura</i>	5	6	6	6	6	29	1
	<i>Anglický jazyk</i>			2	2	2	6	
	<i>Matematika a její aplikace</i>	3	3	3	4	4	17	2
	<i>Informatika</i>				1	1	2	
	<i>Člověk a jeho svět</i>	2	2	2	2	3	11	
	<i>Člověk a svět práce</i>	1	1	1	1	1	5	

	celkem Já a svět (JaS)	11	12	14	16	17	70	3
Český jazyk (ČJ)	Český jazyk a literatura	1+5	1+5	1+6	1+6	1+6	5	
Anglický jazyk (AJ)	Cizí jazyk	0/1*	0/1*	1+2	1+2	1+2	3	
Matematika (M)	Matematika a její aplikace	1+3	1+3	1+3	1+4	1+4	5	
Pohyb, umění, kultura (PUK)	Umění a kultura Tělesná výchova	3 2	3 2	2 2	2 2	2 2	12 10	
Hry, relaxace, aktivity (HRA)		4/2*	4/2*	2/1*	2/1*	1/1*	13	13
Počet hodin týdně		22	23	23	25	25	118	16

4.3 Druhý stupeň

Vyučovací předmět	Vzdělávací oblast / obor	6. r.	7. r.	8. r.	9. r.	Celkem hodiny - předměty	Z toho disponibilní
Já a svět (JaS)	<i>Český jazyk a literatura</i>	3	3	3	3	12	1
	<i>Cizí jazyk (anglický)</i>	2	2	2	2	8	
	<i>Další cizí jazyk (španělský)</i>			1	1	2	
	<i>Matematika a její aplikace</i>	3	3	3	3	12	1
	<i>Informatika</i>	1	1	1	1	4	
	<i>Člověk a společnost</i>	3	3	2	2	10	
	<i>Člověk a příroda</i>	5	5	5	5	20	
	<i>Člověk a svět práce</i>	1	1	1	1	4	1

	celkem Já a svět (JaS)	18	18	18	18	72	3
Český jazyk (ČJ)	Český jazyk a literatura	1+3	1+3	1+3	1+3	4	
Anglický jazyk (AJ)	Cizí jazyk	1+2	1+2	1+2	1+2	4	
Španělský jazyk (ŠJ)	Další cizí jazyk	0/1*	0/1*	2+1	2+1	4	
Matematika (MA)	Matematika a její aplikace	1+3	1+3	1+3	1+3	4	
Pohyb, umění, kultura (PUK)	Umění a kultura Tělesná výchova	3 3	3 3	3 2	3 2	12 10	3
Hry, relaxace, aktivity (HRA)		3/1*	3/1*	3/0*	3/0*	12	12
Počet hodin týdně		30	30	31	31	122	18

4.4 Poznámky k učebnímu plánu

- Rozvrh hodin určuje hodinovou dotaci jednotlivých předmětů v rámci jednoho týdne. Konkrétní rozložení předmětů v rámci dne a týdne učitel přizpůsobuje metodám výuky a individuálním potřebám žáků.
- Délka vyučovací hodiny je 45 minut. Vyučování je obvykle rozděleno do bloků různé délky. Přestávky mezi činnostmi určuje učitel tak, aby respektoval fyziologické potřeby žáků. Obvykle zařazuje přestávku po vyučovacím bloku, který trvá 90 minut (dvě vyučovací hodiny).
- Při terénní výuce mimo budovu školy učitel pracuje v blocích, které odpovídají realizované aktivitě. Dbá přitom na fyziologické potřeby dětí a zajišťuje jejich odpočinek.
- Anglický jazyk je vyučován od 3. ročníku a další cizí jazyk (španělský) od 8. ročníku. V případě zájmu může žák zahájit výuku cizích jazyků dříve v rámci disponibilní časové dotace pro předmět HRA, v učebním plánu zvýrazněno *.
- Na druhém stupni je Výchova ke zdraví integrována do vzdělávacích oblastí Člověk a příroda a Člověk a společnost, jež jsou integrované v předmětu JaS a v předmětu HRA.

5 Učební osnovy

Osnovy jsou koncipovány jako očekávané výstupy žáků, které zahrnují i učivo, a v souladu s filozofií školy jsou formulovány pro delší období než jeden ročník. Toto rozšíření časového rámce umožňuje mj. realizovat výchovné a vzdělávací strategie školy č. 4, 5, 9, 10, 11, 12, 14 a 17. Učivo je součástí očekávaných výstupů a škola v souladu se svojí koncepcí umožňuje žákům podílet se na výběru učiva.

5.1 Charakteristika vyučovacího předmětu Já a svět (JaS)

5.1.1 Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět JaS zahrnuje část samostatných oborů Český jazyk a literatura, Anglický jazyk, Další cizí jazyk, Matematika a její aplikace a plně obory Informatika, Člověk a svět práce, Výchova ke zdraví a dále na prvním stupni Člověk a jeho svět a na druhém stupni Dějepis, Výchova k občanství, Fyzika, Chemie, Přírodopis a Zeměpis. Předmět v souladu s koncepcí a strategiemi školy integruje učivo napříč obory a plně využívá propojenost obsahů i průřezových témat.

Předmět JaS má v 1. a 2. ročníku 11 hodin, v 3. ročníku 14 hodin, ve 4. ročníku 15 hodin, v 5. ročníku 16 hodin, v 6. a 7. ročníku 18 hodin, v 8. a 9. ročníku 19 hodin.

Žáci mohou vytvářet věkově smíšené skupiny, skupiny dle pokročilosti nebo být zcela samostatně dle svých potřeb.

5.1.2 Průřezová témata

Předmětem JaS se prolínají tato průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova,
- Výchova demokratického občana,
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech,
- Multikulturní výchova,
- Environmentální výchova,
- Mediální výchova.

5.1.3 Výchovné a vzdělávací strategie

Základní výchovnou strategií v předmětu JaS je vytvoření bezpečného a inspirativního prostředí pro integrované naplňování cílů vzdělávání. Výchovné a vzdělávací strategie mohou vznikat organicky, kritériem jejich vhodnosti je naplňování cílů vzdělávání pomocí strategií školy.

Typické činnosti realizované v rámci projektu JaS zahrnují například příběhy, velké otázky a diskuse vyžadující komplexní pohled na svět, projekty integrující více oborů vzdělávání. Obsahy vzdělávání jsou chápány jako prostředek pro vytváření vlastních konceptů a získání hlubšího vhledu v oblasti poznání, které dává žákovi smysl. Důležitou strategií je propojení vzdělávání s reálným životem, který organicky přináší důležité obsahy.

5.1.4 Vzdělávací obsah

Vedle oborů, které jsou výhradně součástí předmětu JaS, tento předmět ještě integruje části těchto oborů:

- Český jazyk a literatura
- Anglický jazyk
- Španělský jazyk (od 8. ročníku)
- Matematika a její aplikace

Obsahy těchto integrovaných částí jsou pro lepší přehlednost uvedeny u vzdělávacích obsahů předmětů Český jazyk, Anglický jazyk, Španělský jazyk a Matematika.

5.1.4.1 Obor Informatika v předmětu JaS

Ročník: 4. - 5.

DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Vyčte informace z daného modelu.	I-5-1-01 uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat
Znázorní vztahy mezi objekty.	I-5-1-02 popíše konkrétně situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji
Pomocí modelů řeší zadané problémy.	I-5-1-03 vyčte informace z daného modelu

ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Rozloží jednoduchý problém na jednotlivé kroky.	I-5-2-01 sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů
Pomocí objektů, symbolů nebo v digitálním programu dle svého výběru tvoří sekvence a programy. Rozpoznává opakující se vzory.	I-5-2-02 popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení
	I-5-2-03 v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy

Testuje správnost navržených postupů a opravuje případné chyby.	I-5-2-04 ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu
---	---

INFORMAČNÍ SYSTÉMY

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Ve světě kolem sebe rozpoznává jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi.	I-5-3-01 v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi
Různými způsoby zaznamenává data.	I-5-3-02 pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data

DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu.	I-5-4-01 najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu
Propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí.	I-5-4-02 propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí
Dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi.	I-5-4-03 dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi

Ročník: 6. - 9.

DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Získá z dat informace, interpretuje data, odhaduje chyby v cizích interpretacích dat.	I-9-1-01 získá z dat informace, interpretuje data, odhaduje chyby v cizích interpretacích dat
Rozumí principu šifrování informací.	I-9-1-02 navrhuje a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu

Orientuje se v tabulkách, grafech a mapách a dokáže z nich získat informace důležité pro svůj život.	I-9-1-03 vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní
	I-9-1-04 zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problém; vyhledá chybu v modelu a opraví ji

5.1.4.1.1

ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Dokáže podle symbolického zápisu vysvětlit postup.	I-9-2-01 po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen
Rozkládá problémy na menší řešitelné části.	I-9-2-02 rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení
Hledá různé cesty k řešení problému, ověřuje správnost postupů a opravuje případně chyby.	I-9-2-03 vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému
V blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program.	I-9-2-04 v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné
	I-9-2-05 ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu

INFORMAČNÍ SYSTÉMY

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Identifikuje informační systémy, se kterými se setkává, a zná jejich účel.	I-9-3-01 vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná

<p>Nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce.</p> <p>Rozumí užitečnosti automatizace.</p>	rizika při navrhování i užívání informačních systémů
	I-9-3-02 nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat
	I-9-3-03 vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat
	I-9-3-04 sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu

DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
<p>Aktivně a bezpečně používá digitální technologie. Vhodným způsobem ukládá a spravuje svá data, poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače.</p> <p>Rozumí připojení digitálních zařízení do počítačové sítě.</p> <p>Diskutuje o fungování digitálních technologií a uvědomuje si jejich vliv na svůj život.</p>	I-9-4-01 popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě
	I-9-4-02 ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos
	I-9-4-03 vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky
	I-9-4-04 poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače
	I-9-4-05 dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení

5.1.4.2 Obor Člověk a jeho svět v předmětu JaS

Ročník: 1. - 5.

MÍSTO, KDE ŽIJEME

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Místo, ve kterém žije, využívá pro sebevyjádření, popíše svůj vztah k němu.	ČJS-3-1-01 vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí
Na místě, které zná, rozliší prvky v krajině, popíše cestu, zorientuje se v jednoduché mapě, nekreslí vlastní schéma a zanese do něj pro něj významné prvky.	ČJS-3-1-02 začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)
	ČJS-3-1-03 rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost
Umí se bezpečně pohybovat v přírodě, objevovat ji a pobývat v ní. Určí směr podle světových stran.	ČJS-5-1-01 určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu
	ČJS-5-1-02 určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě
Vytváří si koncept existence svého domova v dané obci, kraji, státu, Evropy, Země a vesmíru a dovede o tom hovořit. Porovnává zkušenosti z různých míst, která zná.	ČJS-5-1-03 rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokouli
	ČJS-5-1-04 vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického
Popíše principy rozhodování v demokratické společnosti a hlavní orgány rozhodování v našem státě státních symbolů.	ČJS-5-1-05 zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích
	ČJS-5-1-06 rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam

LIDÉ KOLEM NÁS

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Učí se rozumět potřebám svým i potřebám ostatních lidí.	ČJS-3-2-01 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům

<p>Vytváří si pozitivní vztah sám k sobě a projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem ostatních lidí.</p> <p>Podílí se na vytváření pravidel soužití a na jejich dodržování.</p> <p>Popíše smysl pravidel pro fungování lidské společnosti na různých úrovních.</p> <p>Uvede příklad pravidel, která mu dávají smysl a která by raději změnil a uvede proč. Uvede příklady změn, které by chtěl realizovat ve svém prostředí.</p> <p>Vyjadřuje své názory, naslouchá ostatním a hledá společná řešení. Umí říci svůj nesouhlas a zdůvodnit jej. Umí se dohodnout.</p> <p>Postaví se bezpráví.</p> <p>Popíše příbuzenské vztahy ve své nejbližší rodině.</p> <p>Uvede příklady lidských činností a jejich významu.</p> <p>Orientuje se v základních formách vlastnictví a v základech finanční gramotnosti.</p>	<p>ČJS-3-2-02 odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností</p>
	<p>ČJS-5-2-01 vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)</p>
	<p>ČJS-5-2-02 rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu řešení</p>
	<p>ČJS-5-2-03 rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy</p>
	<p>ČJS-5-2-04 orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vrátet dluhy</p>
	<p>ČJS-5-2-05 poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města)</p>

LIDÉ A ČAS

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
<p>Orientuje se v čase.</p> <p>Časově zarámuje základní poznatky o sobě, o blízkých lidech, o místě, ve kterém žije a o lidské společnosti i přírodě.</p> <p>Pojmenuje vztah příčiny a důsledku.</p>	<p>ČJS-3-3-01 využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti</p>
	<p>ČJS-3-3-02 pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije</p>
	<p>ČJS-3-3-03 uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost</p>
	<p>ČJS-5-3-01 pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy</p>

Popíše příběhy, které se udály v minulosti a které jej oslovují.	ČJS-5-3-02 využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek
Na příkladu vysvětlí pojem památka a státní svátek.	ČJS-5-3-03 rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik
	ČJS-5-3-04 srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik
	ČJS-5-3-05 objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů

ROZMANITOST PŘÍRODY

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Bezpečně se pohybuje v přírodě, poznává její jednotlivé součásti a vztahy mezi nimi včetně projevů života nebo principu rovnováhy.	ČJS-3-4-01 pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích
Popíše proměnu přírody v čase a vliv člověka.	ČJS-3-4-02 roztrídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě
Vnímá krásu přírody, umí chránit její hodnoty.	ČJS-3-4-03 provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů
Provádí a interpretuje jednoduché pokusy u skupiny známých látek.	ČJS-5-4-01 objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka
Změří základní veličiny.	ČJS-5-4-02 vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období
Objevuje Zemi jako součást vesmíru a vysvětlí důvod střídání ročních období.	ČJS-5-4-03 zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí
Popíše vybrané činnosti člověka v přírodě a jejich vliv na zdraví lidí i na zdraví přírody.	ČJS-5-4-04 porovná na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy
	ČJS-5-4-05 zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat

Charakterizuje vybrané přírodní jevy, které mohou představovat riziko, a v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit.	ČJS-5-4-06 stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí; v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit
	ČJS-5-4-07 založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Žije zdravě, uplatňuje základní hygienické návyky a využívá přítom i znalosti o lidském těle.	ČJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví
Je si vědom konkrétních rizik a jedná tak, aby neohrozil zdraví své ani ostatních lidí a to ani jako chodec nebo cyklista.	ČJS-3-5-02 rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných
Zná základní možná rizika včetně návykových látek a umí jim předcházet, v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné.	ČJS-3-5-03 chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek
Nenechá sebou manipulovat. Umí říci “ne”.	ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech
Zná číslo tísňové linky a umí na ni zavolat.	ČJS-5-5-01 využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a k podpoře vlastního zdravého způsobu života
Při mimořádných událostech reaguje adekvátně situaci a sleduje pokyny odpovědných dospělých.	ČJS-5-5-02 rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození
Umí plně prožívat přítomný okamžik.	ČJS-5-5-03 účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob
Při činnosti, která mu dává smysl, umí nerozlišovat mezi prací a zábavou.	ČJS-5-5-04 uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista
Rozpozná zranění, které by mohlo ohrozit život a zajistí lékařskou pomoc.	ČJS-5-5-05 předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek
Ošetří drobná poranění.	ČJS-5-5-06 uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou

K druhým lidem se chová respektujícím způsobem.	ČJS-5-5-07 rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc
Orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku.	ČJS-5-5-08 uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku

5.1.4.3 Obor Výchova k občanství v předmětu JaS

Ročník: 6. - 9.

ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
<p>Uvědomuje si a učí se žít vztah k sobě, druhým, ke společnosti na různých úrovních (rodina, komunita, organizace, obec, region, stát, kontinent, planeta, ...) a umí o tom diskutovat. Uvědomuje si výhody založení takových vztahů na partnerství.</p> <p>Uplatňuje a umí zprostředkovat dalším lidem různé demokratické přístupy (většinové hlasování, konsensus, sociokracie).</p> <p>Kriticky přistupuje k mediálním informacím, propagandě, populismu, reklamě a dalším druhům manipulace včetně projevů lidské nesnášenlivost.</p> <p>Konflikt vnímá jako příležitost pro učení se a růst. Umí využít techniky nenásilné komunikace a mediace.</p>	VO-9-1-01 objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání
	VO-9-1-02 rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu
	VO-9-1-03 zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje
	VO-9-1-04 zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají
	VO-9-1-05 kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí
	VO-9-1-06 zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu
	VO-9-1-07 uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem
	VO-9-1-08 objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám

<p>Učí se sebeřízení a kooperaci.</p> <p>Volí si oblast a způsob aktivity ve školní samosprávě.</p>	<p>VO-9-1-09 rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti</p>
	<p>VO-9-1-10 posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci</p>

ČLOVĚK JAKO JEDINEC

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
<p>Zná význam vnitřní motivace a umí ji v sobě pěstovat.</p>	<p>VO-9-2-01 objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života</p>
<p>Rozpozná své potřeby a respektuje potřeby druhých, rozezná vhodné a nevhodné strategie jejich naplňování. Svobodně vyjadřuje sám sebe.</p>	<p>VO-9-2-02 posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek</p>
<p>Objevuje a rozvíjí své talenty, poznává sám sebe a buduje zdravou sebeúctu.</p>	<p>VO-9-2-03 rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání</p>
<p>Zažívá a spoluvytváří harmonii.</p>	<p>VO-9-2-04 popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru</p>

ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
<p>Prakticky umí hospodařit s kapesným, rozpočtem projektu, týmu, školy.</p>	<p>VO-9-3-01 rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady</p>
<p>Rozlišuje různé formy dohod, vlastnictví, směny, sdílení a užívání ve společnosti.</p>	<p>VO-9-3-02 sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti, dodržuje zásady hospodárnosti a vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi</p>
	<p>VO-9-3-03 na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení</p>

Ovládá základy finanční gramotnosti. Zná základy fungování trhu a hospodaření státu.	VO-9-3-04 vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít
	VO-9-3-05 uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu
	VO-9-3-06 na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz
	VO-9-3-07 rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané
	VO-9-3-08 rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti

ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Na základě zkušenosti s institucemi demokratické školy se učí být aktivním a odpovědným členem společnosti. Porovná různé způsoby rozdělení moci na úrovni státu či komunity. Posoudí význam ochrany práv a svobod lidí a zvířat. Podílí se na tvorbě a dodržování pravidel v rámci demokratické školy a uvědomuje si jejich smysl pro fungování společnosti a s tím spojenou osobní zodpovědnost.	VO-9-4-01 rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky
	VO-9-4-02 rozlišuje a porovná úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu
	VO-9-4-03 objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů
	VO-9-4-04 vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů
	VO-9-4-05 přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinnostem občana při zajišťování obrany státu
	VO-9-4-06 objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství
	VO-9-4-07 provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci

<p>Objasní základy fungování právního státu.</p> <p>Bere na sebe odpovědnost za své jednání.</p>	VO-9-4-08 dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování
	VO-9-4-09 rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů
	VO-9-4-10 rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady
	VO-9-4-11 diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání

MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Uvede příklad vztahů na mezinárodní úrovni.	VO-9-5-01 popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování
Uvede příklady globálních a lokálních příležitostí.	VO-9-5-02 uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy, včetně zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních misích
Učí se nahlížet na globální a lokální problémy jako na příležitosti a dává je do souvislosti.	VO-9-5-03 uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory
	VO-9-5-04 uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva
Uvědomuje si propojenost světa. Vnímá ČR jako součást EU i globálního světa a jeho organizací.	VO-9-5-05 objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni – v obci, regionu
	VO-9-5-06 uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání, objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru

5.1.4.4 Obor Výchova ke zdraví v předmětu JaS

Ročník: 6. - 9.

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:

<p>Věnuje pozornosti tomu, co ve svém životě chce a ne tomu, co ve svém životě nechce. Důvěřuje sám sobě a signálům svého těla.</p> <p>Rozvíjí svoji emoční a sociální inteligenci podle svých schopností a dispozic, a umí je uplatnit v praktických situacích.</p> <p>Uvědomuje si základní životní potřeby (tělesné, duševní a sociální). Umí je pojmenovat a nenásilně komunikovat. A tím naplňuje potřeby i potřeby druhých ve shodě se zdravím.</p> <p>Uvědomuje si zodpovědnost za své zdraví, umí sdílet informace o zdraví s ostatními a diskutuje o aspektech zdraví včetně vlivu stravy a životního stylu. Svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc.</p> <p>Umí pracovat s vlastní energií, využívá ji na své optimum. Samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, čímž předchází stresovým situacím.</p> <p>Orientuje se v otázce sexuality v souvislosti se zdravím, vztahy a pozitivními životními cíli a odpovědného sexuálního chování.</p> <p>Na základě informací kriticky uvažuje o rizicích spojených se zneužíváním psychoaktivních látek, s užíváním internetu, umí rozeznat prvky manipulace a násilí.</p>	VZ-9-1-02 vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví
	VZ-9-1-03 vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví
	VZ-9-1-04 posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví
	VZ-9-1-05 usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví
	VZ-9-1-06 vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí
	VZ-9-1-07 dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky
	VZ-9-1-08 uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc
	VZ-9-1-09 projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce
	VZ-9-1-11 respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví
	VZ-9-1-12 respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování
	VZ-9-1-13 uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým

Chová se odpovědně v silniční i železniční dopravě. Dokáže poskytnout první pomoc.	VZ-9-1-15 projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc
	VZ-9-1-16 uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí

5.1.4.5 Obor Dějepis v předmětu JaS

Ročník: 6. - 9.

ČLOVĚK V DĚJINÁCH

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Rozumí poselství dějin, charakterizuje jejich základní epochy a ví, kde hledat informace o historii.	D-9-1-01 uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků
Orientuje se na časové ose a dokáže ji propojit s konkrétními příběhy.	D-9-1-02 uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány
Konkrétní historické příběhy nahlíží v rámci souvislostí v integrovaném předmětu JaS.	D-9-1-03 orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu

POČÁTKY LIDSKÉ SPOLEČNOSTI

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Rozumí poselství dějin, charakterizuje jejich základní epochy a ví, kde hledat informace o historii Orientuje se na časové ose a dokáže ji propojit s konkrétními příběhy Konkrétní historické příběhy nahlíží v rámci souvislostí v integrovaném předmětu JaS.	D-9-2-01 charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu
	D-9-2-02 objasní význam zemědělství, dobytkařství a zpracování kovů pro lidskou společnost
	D-9-2-03 uvede příklady archeologických kultur na našem území

NEJSTARŠÍ CIVILIZACE. KOŘENY EVROPSKÉ KULTURY

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:

<p>Rozumí poselství dějin, charakterizuje jejich základní epochy a ví, kde hledat informace o historii Orientuje se na časové ose a dokáže ji propojit s konkrétními příběhy.</p> <p>Konkrétní historické příběhy nahlíží v rámci souvislostí v integrovaném předmětu JaS.</p>	D-9-3-01 rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací
	D-9-3-02 uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví
	D-9-3-03 demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci, zrod křesťanství a souvislost s judaismem
	D-9-3-04 porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie

KŘESŤANSTVÍ A STŘEDOVĚKÁ EVROPA

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
<p>Rozumí poselství dějin, charakterizuje jejich základní epochy a ví, kde hledat informace o historii.</p> <p>Orientuje se na časové ose a dokáže ji propojit s konkrétními příběhy.</p> <p>Konkrétní historické příběhy nahlíží v rámci souvislostí v integrovaném předmětu JaS.</p>	D-9-4-01 popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států
	D-9-4-02 porovná základní rysy západoevropské, byzantsko-slovanské a islámské kulturní oblasti
	D-9-4-03 objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech
	D-9-4-04 vymeze úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám
	D-9-5-05 objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky

OBJEVY A DOBÝVÁNÍ, POČÁTKY NOVÉ DOBY

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Rozumí poselství dějin, charakterizuje jejich základní epochy a ví,	D-9-5-01 vysvětlí znovuoobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky

<p>kde hledat informace o historii.</p> <p>Orientuje se na časové ose a dokáže ji propojit s konkrétními příběhy.</p> <p>Konkrétní historické příběhy nahlíží v rámci souvislostí v integrovaném předmětu JaS.</p>	D-9-5-02 vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život
	D-9-5-03 popíše a demonstuje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky
	D-9-5-04 objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie
	D-9-5-05 objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky
	D-9-5-06 na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchie, parlamentarismus
	D-9-5-07 rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek

MODERNIZACE SPOLEČNOSTI

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
<p>Rozumí poselství dějin, charakterizuje jejich základní epochy a ví, kde hledat informace o historii.</p> <p>Orientuje se na časové ose a dokáže ji propojit s konkrétními příběhy.</p> <p>Konkrétní historické příběhy nahlíží v rámci souvislostí v integrovaném předmětu JaS.</p>	D-9-6-01 vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti
	D-9-6-02 objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé
	D-9-6-03 porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů
	D-9-6-04 charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin; uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích
	D-9-6-05 na vybraných příkladech demonstuje základní politické proudy
	D-9-6-06 vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií

MODERNÍ DOBA

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
<p>Rozumí poselství dějin, charakterizuje jejich základní epochy a ví, kde hledat informace o historii.</p> <p>Orientuje se na časové ose a dokáže ji propojit s konkrétními příběhy.</p> <p>Konkrétní historické příběhy nahlíží v rámci souvislostí v integrovaném předmětu JaS</p>	D-9-7-01 na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky
	D-9-7-02 rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů
	D-9-7-03 charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu
	D-9-7-04 na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv
	D-9-7-05 zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí

ROZDĚLENÝ A INTEGRUJÍCÍ SE SVĚT

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
<p>Rozumí poselství dějin, charakterizuje jejich základní epochy a ví, kde hledat informace o historii.</p> <p>Orientuje se na časové ose a dokáže ji propojit s konkrétními příběhy.</p> <p>Konkrétní historické příběhy nahlíží v rámci souvislostí v integrovaném předmětu JAS</p>	D-9-8-01 vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků
	D-9-8-02 vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce
	D-9-8-03 posoudí postavení rozvojových zemí
	D-9-8-04 prokáže základní orientaci v problémech současného světa

5.1.4.6 Obor Fyzika v předmětu JaS

Ročník: 6. - 9.

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:

<p>Při praktickém řešení problému umí používat měřidla, základní fyzikální jednotky a vztahy mezi základními fyzikálními veličinami, druhy pohybu.</p> <p>Rozumí molekulárnímu složení látek a důsledkům působení vnějších vlivů na strukturu látek.</p> <p>Rozpozná základní působící síly a silové působení na tělesa a v kapalinách.</p> <p>Rozumí základním energetickým přeměnám, chápe, jaké základní druhy energie rozeznáváme a jak se transformují.</p> <p>Rozumí principu vzniku zvukového zdroje a vlivu prostředí na šíření zvuku.</p> <p>Rozumí principu sestavení elektrického obvodu a rozezná střídavý a stejnosměrný proud.</p> <p>Zná vlastnosti materiálů používaných v elektrotechnice.</p> <p>Chápe, jak se šíří světlo v různém prostředí a jaké důsledky má druh prostředí na šíření světla v něm.</p>	F-9-1-01 změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa
	F-9-1-02 uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí
	F-9-1-03 předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty.
	F-9-1-04 využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů
	F-9-2-02 využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles
	F-9-2-03 změří velikost působící síly
	F-9-2-04 určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici
	F-9-2-05 využívá Newtonovy zákony pro objasňování či předvídání změn pohybu těles při působení stálé výsledné síly v jednoduchých situacích
	F-9-3-01 využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů
	F-9-3-02 předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování tělesa v ní
	F-9-4-01 určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou a z ní určí změnu energie tělesa
	F-9-4-02 využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem
	F-9-4-03 využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh
	F-9-4-04 určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem
F-9-5-01 rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku	
F-9-5-02 posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí	

	<p>F-9-6-01 sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu</p> <p>F-9-6-02 rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí</p> <p>F-9-6-03 rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností</p> <p>F-9-6-04 využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů</p> <p>F-9-6-07 využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh</p> <p>F-9-6-08 rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici, či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami</p>
--	---

5.1.4.7 Obor Chemie v předmětu JaS

Ročník: 8.-9.

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
<p>Orientuje se v základní chemické terminologii.</p> <p>Bezpečně zachází s různými látkami i ve formě směsí a umí prakticky využívat energii chemických reakcí a jejich produkty.</p> <p>Aplikuje některé základní chemické rovnice v rámci chemického experimentu.</p>	<p>CH-9-1-01 určí společné a rozdílné vlastnosti látek</p> <p>CH-9-1-02 pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí</p> <p>CH-9-1-03 objasní nejefektivnější jednání v modelových příkladech havárie s únikem nebezpečných látek</p> <p>CH-9-2-01 rozlišuje směsi a chemické látky</p> <p>CH-9-2-02 vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení</p> <p>CH-9-2-03 vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek</p> <p>CH-9-2-04 navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi</p> <p>CH-9-2-05 rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití</p> <p>CH-9-2-06 uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v pracovním prostředí a domácnosti, navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění</p>

<p>Rozlišuje kyseliny a zásady, orientuje se na stupnici pH a umí provést jednoduchou neutralizaci.</p>	<p>CH-9-3-01 používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech CH-9-3-02 rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy užívá ve správných souvislostech CH-9-3-03 orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti</p>
<p>Znalosti o vlastnostech látek dokáže využít v běžném životě včetně ochrany životního prostředí a v oblasti podpory zdravého životního stylu.</p>	<p>CH-9-4-01 rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání CH-9-4-02 přečte chemické rovnice a s užitím zákona zachování hmotnosti vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu CH-9-4-03 aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu</p>
<p>Rozumí významu materiálových toků pro fungování přírody i společnosti a podstatě oběhového hospodářství.</p>	<p>CH-9-5-01 porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí CH-9-5-02 vysvětlí vznik kyselých dešťů, uvede jejich vliv na životní prostředí a uvede opatření, kterými jim lze předcházet CH-9-5-03 orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi</p>
<p>Nabyté znalosti aktivně využívá ve prospěch společnosti.</p>	<p>CH-9-6-01 rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití CH-9-6-02 zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy CH-9-6-03 rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití CH-9-6-04 orientuje se ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy a koncových produktech biochemického zpracování, především bílkovinách, tucích, sacharidech CH-9-6-05 určí podmínky postačující pro aktivní fotosyntézu CH-9-6-06 uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů CH-9-7-01 zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi CH-9-7-02 aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe CH-9-7-03 orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka</p>

5.1.4.8 Obor Přírodopis v předmětu JaS

Ročník: 6.-9.

OBEČNÁ BIOLOGIE A GENETIKA

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
<p>Popíše biologickou podstatu života, jeho základní projevy, stavební prvky a funkce včetně přenosu dědičné informace.</p> <p>Na příkladech uvede význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka</p>	P-9-1-01 rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů
	P-9-1-02 popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií a objasní funkci základních organel
	P-9-1-03 rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin i živočichů
	P-9-1-04 třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek
	P-9-1-05 vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti
	P-9-1-06 uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů
	P-9-1-07 uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka

BIOLOGIE HUB

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
<p>Objasní důležitost hub v ekosystému lesa.</p> <p>Rozpozná nejznámější jedlé a jedovaté houby.</p> <p>Popíše kdy a kde najít jedlé houby a jak je upravit pro lidskou potravu.</p>	P-9-2-01 rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků
	P-9-2-02 vysvětlí různé způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích
	P-9-2-03 objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníků

BIOLOGIE ROSTLIN

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
<p>Rozliší základní skupiny rostlin a popíše jejich stavbu.</p> <p>Vypěstuje rostlinu a vysvětlí důležité podmínky pro její život. S pomocí internetu určí druh rostliny.</p>	P-9-3-01 odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům
	P-9-3-02 porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku

Popíše význam rostlin pro lidskou stravu.	P-9-3-03 vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin
Uvede rostliny, které se vyskytují volně v přírodě a které lze využít pro lidskou potravu. Popíše způsoby úpravy rostlin pro lidskou potravu.	P-9-3-04 rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů
Na základě pozorování odvodí závislost a přizpůsobení rostliny podmínkám jejího životního prostředí a případně její ovlivňování tohoto prostředí.	P-9-3-05 odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí

BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Rozliší základní skupiny živočichů a popíše stavbu jejich těla.	P-9-4-01 porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů
Umí pozorovat zvíře v přírodě a pojmenovat základní znaky jeho chování.	P-9-4-02 rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin
Umí chovat živočicha, pochopit a uspokojovat jeho potřeby. Uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy.	P-9-4-03 odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí
Rozlišuje běžné druhy živočichů, s pomocí internetu určí druh neznámého zvířete.	P-9-4-04 zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka; uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy
Zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka. Popíše význam zvířat pro lidskou stravu. Popíše odlišnost dopadů chovu zvířat a pěstování rostlin na životní prostředí.	
Na základě pozorování odvodí přizpůsobení živočicha podmínkám jeho životního prostředí a případně i ovlivňování tohoto prostředí živočichem.	

BIOLOGIE ČLOVĚKA

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Popíše lidské tělo, jeho důležité soustavy i jednotlivé orgány a jejich vztahy.	P-9-5-01 určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy
Objasní život člověka od jeho vzniku až po stáří.	P-9-5-02 orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka
Orientuje se v původu a vývoji člověka na Zemi.	P-9-5-03 objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří

Realizuje zdravý způsob života.	P-9-5-04 rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby, objasní význam zdravého způsobu života
Rozpozná příznaky běžných nemocí a popíše způsoby jejich léčby, nastíní jejich možné příčiny.	P-9-5-05 aplikuje první pomoc při poranění a jiném poškození těla
Poskytne první pomoc při poranění a vysvětlí její zásady.	

NEŽIVÁ PŘÍRODA

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Popíše vznik a historii Země ve vesmíru.	P-9-6-01 objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života
Uvede příklady významných změn podnebí. Vysvětlí podstatu oběhu uhlíku v přírodě a vzniku globálního oteplování.	P-9-6-02 rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek
Na konkrétním geografickém příkladu popíše vztah geologického podkladu pro utváření krajiny a pro vznik a rozvoj biosféry i pro činnost člověka.	P-9-6-03 rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody
Uvede příklady těžby surovin i jejich významu v historii lidstva.	P-9-6-04 porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě
Rozlišuje vliv podnebí a počasí na rozvoj ekosystémů i na činnost člověka.	P-9-6-05 rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků
	P-9-6-06 uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi

ZÁKLADY EKOLOGIE

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Popíše konkrétní ekosystém, jeho složky a základní vztahy v něm včetně jeho významu pro člověka. Uvede příklady potravních řetězců.	P-9-7-01 uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi
Uvede příklady vlivu lidské činnosti na konkrétní	P-9-7-02 rozlišuje a uvede příklady systémů organismů – populace, společenstva, ekosystémy; na příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému
	P-9-7-03 vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam

ekosystém. Diskutuje o vlivu člověka na životní prostředí.	P-9-7-04 uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému
--	--

PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Bezpečně se pohybuje v přírodě, poznává ji a vnímá její krásu, umí chránit její hodnoty.	P-9-8-01 aplikuje praktické metody poznávání přírody
	P-9-8-02 dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody

5.1.4.9 Obor Zeměpis v předmětu JaS

Ročník: 6. - 9.

GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Umí vyhledat zeměpisné informace.	Z-9-1-01 organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů
	Z-9-1-02 používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii
Zpracovává zeměpisná data.	Z-9-1-03 přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině
	Z-9-1-04 vytváří a využívá osobní myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu

PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Zná základní informace o Zemi a její postavení ve vesmíru	Z-9-2-01 zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy
	Z-9-2-02 prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů
	Z-9-2-03 rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu
	Z-9-2-04 porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost

REGIONY SVĚTA

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Orientuje se na mapě světa a konkrétní zeměpisné reálie nahlíží v rámci souvislostí v předmětu JaS	Z-9-3-01 rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa
	Z-9-3-02 lokalizuje na mapách světadílů, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny
	Z-9-3-03 porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států
	Z-9-3-04 zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich

SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:

<p>Na základě rozložení přírodních podmínek je schopen vyvodit a posoudit vlivy na život v lidských sídlech.</p> <p>Reflektuje historické a aktuální světové problémy.</p>	Z-9-4-01 posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa
	Z-9-4-02 posoudí, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel
	Z-9-4-03 zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje
	Z-9-4-04 porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit
	Z-9-4-05 porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků
	Z-9-4-06 lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
<p>Rozlišuje typy krajín a chápe vliv krajiny na život.</p> <p>Uvede příklady vzájemného ovlivňování mezi člověkem a životním prostředím.</p>	Z-9-5-01 porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajín
	Z-9-5-02 uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů)
	Z-9-5-03 uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí

ČESKÁ REPUBLIKA

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:

Zná realie ČR a realie svého bydliště.	Z-9-6-01 vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy
	Z-9-6-02 hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům
	Z-9-6-03 hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu
	Z-9-6-04 lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit
	Z-9-6-05 uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států

TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Geografické znalosti aplikuje v praxi	Z-9-7-01 ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu
Pohyb a pobyt ve volné přírodě podstupuje s ohledem k rizikům, je si jich vědom a zvažuje bezpečnostní opatření	Z-9-7-02 aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny
	Z-9-7-03 uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech

5.1.4.10 Obor Člověk a svět práce v předmětu JaS

Ročník: 1.- 5.

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:

<p>Rozeznává různé materiály tradiční i netradiční.</p> <p>Pracuje podle slovního návodu a předlohy.</p> <p>Využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii, volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu.</p> <p>Zná základní lidové zvyky, tradice a řemesla.</p> <p>Zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi.</p> <p>Zvládá pracovat podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu.</p> <p>Provádí jednoduché pěstitelské činnosti a volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní.</p> <p>Orientuje se v základním vybavení kuchyně, připraví samostatně jednoduchý pokrm.</p> <p>Při všech činnostech používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení a dodržuje vymezená pravidla.</p>	<p>ČSP-3-1-01 vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů</p> <p>ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy</p> <p>ČSP-5-1-01 vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu</p> <p>ČSP-5-1-02 využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic</p> <p>ČSP-5-1-03 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu</p> <p>ČSP-5-1-04 udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu</p> <p>ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi</p> <p>ČSP-5-2-01 provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž</p> <p>ČSP-5-2-02 pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu</p> <p>ČSP-5-2-03 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu</p> <p>ČSP-3-3-01 provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování</p> <p>ČSP-3-3-02 pečuje o nenáročné rostliny</p> <p>ČSP-5-3-01 provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování</p> <p>ČSP-5-3-02 ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny</p> <p>ČSP-5-3-03 volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní</p> <p>ČSP-5-3-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu</p> <p>ČSP-3-4-01 připraví tabuli pro jednoduché stolování</p> <p>ČSP-3-4-02 chová se vhodně při stolování</p> <p>ČSP-5-4-01 orientuje se v základním vybavení kuchyně</p> <p>ČSP-5-4-02 připraví samostatně jednoduchý pokrm</p> <p>ČSP-5-4-03 dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování</p> <p>ČSP-5-4-04 udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni</p>
---	--

Ročník: 6.-9.

<p>Očekávané školní výstupy a učivo – žák:</p>	<p>Výstupy podle RVP ZV – žák:</p>
---	---

<p>Provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň.</p> <p>Řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí.</p> <p>Organizuje a plánuje svoji pracovní činnost.</p> <p>Připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku.</p> <p>Sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model; navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky, ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost, stabilitu aj.</p> <p>Provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení.</p> <p>Volí vhodné pracovní postupy a pracovní pomůcky při pěstování vybraných rostlin.</p> <p>Prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty.</p> <p>Provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví.</p> <p>Ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů, provádí drobnou domácí údržbu.</p> <p>Používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče, připraví jednoduché pokrmy.</p>	<p>ČSP-9-1-01 provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň</p> <p>ČSP-9-1-02 řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí</p> <p>ČSP-9-1-03 organizuje a plánuje svoji pracovní činnost</p> <p>ČSP-9-1-04 užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku</p> <p>ČSP-9-1-05 dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu</p> <p>ČSP-9-2-01 sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model</p> <p>ČSP-9-2-02 navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost, stabilitu aj.</p> <p>ČSP-9-2-03 provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení</p> <p>ČSP-9-2-04 dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu</p> <p>ČSP-9-3-01 volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin</p> <p>ČSP-9-3-02 pěstuje a využívá květiny pro výzdobu</p> <p>ČSP-9-3-03 používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu</p> <p>ČSP-9-3-04 prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty</p> <p>ČSP-9-3-05 dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty</p> <p>ČSP-9-4-01 provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví</p> <p>ČSP-9-4-02 ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů</p> <p>ČSP-9-4-03 správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízeními včetně údržby; provádí drobnou domácí údržbu</p> <p>ČSP-9-4-04 dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem</p> <p>ČSP-9-5-01 používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče</p> <p>ČSP-9-5-02 připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy</p> <p>ČSP-9-5-03 dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti</p>
---	---

<p>Prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů.</p> <p>Vyhledá v dostupných informačních zdrojích všechny podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést danou experimentální práci.</p> <p>Umí používat digitální technologie s jejich nejběžnějšími komponenty. Počítač používá bezpečně, ví na koho se obrátit dojde-li k závadě.</p> <p>Při všech činnostech používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení a dodržuje vymezená pravidla.</p> <p>Orientuje se v různých oborech lidské činnosti, objevuje svoje talenty a učí se je rozvíjet, poznává sám sebe a buduje si zdravou sebeúctu.</p> <p>Posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného dalšího vzdělávání a umí při tom využít různé zdroje informací.</p> <p>Uvědomuje si svoje silné i slabé stránky a umí o nich diskutovat.</p>	<p>ČSP-9-5-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni</p> <p>ČSP-9-6-01 vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů</p> <p>ČSP-9-6-02 zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl</p> <p>ČSP-9-6-03 vyhledá v dostupných informačních zdrojích všechny podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést danou experimentální práci</p> <p>ČSP-9-6-04 dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci</p> <p>ČSP-9-7-01 ovládá základní funkce digitální techniky; diagnostikuje a odstraňuje základní problémy při provozu digitální techniky</p> <p>ČSP-9-7-02 propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení</p> <p>ČSP-9-7-03 pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi – cestování, obchod, vzdělávání, zábava</p> <p>ČSP-9-7-04 ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením</p> <p>ČSP-9-7-05 dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu</p> <p>ČSP-9-8-01 orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí</p> <p>ČSP-9-8-02 posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy</p> <p>ČSP-9-8-03 využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání</p> <p>ČSP-9-8-04 prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce</p>
--	--

5.2 Charakteristika vyučovacího předmětu Český jazyk

5.2.1 Obsahové, časové a organizační vymezení

Komunikace v českém jazyce patří v naší škole v souladu s jejími cíli mezi základní prostředky propojení sama se sebou i se světem, mezi prostředky sebevyjádření, rozvíjení tvořivosti a komunikace na všech úrovních. Klademe důraz na to, aby se žák vyjadřoval především efektivně a funkčně (ústně i písemně).

Předmět Český jazyk zahrnuje část oboru Český jazyk a literatura, druhá část je integrovaná v předmětu JaS.

Předmět Český jazyk je v 1. - 9. ročníku 1 hodinu, zbylá časová dotace je integrována v předmětu JaS.

Žáci v předmětu Český jazyk mohou vytvářet věkově homogenní nebo smíšené skupiny dle pokročilosti nebo být zcela samostatně dle svých potřeb.

5.2.2 Průřezová témata

Předmětem Český jazyk neprolínají žádná průřezová témata.

5.2.3 Výchovné a vzdělávací strategie

Základní výchovnou strategií v předmětu Český jazyk je vytvoření bezpečného a inspirativního prostředí pro objevování českého jazyka a jeho využití pro všestrannou komunikaci.

5.2.4 Vzdělávací obsah

5.2.4.1 Předmět Český jazyk

Ročník: 1. - 5.

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

1. období

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Čte s porozuměním texty přirozeného rozsahu a náročnosti.	ČJL-3-1-01 plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti
	ČJL-3-1-02 porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti
Ovládá základní principy respektující (nenásilné) komunikace.	ČJL-3-1-03 respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru
	ČJL-3-1-04 pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost
Vyjadřuje se kultivovaně a přiměřeně vzhledem ke komunikační situaci.	ČJL-3-1-05 v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči
	ČJL-3-1-06 volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích
Během písemného i mluveného projevu naslouchá svému tělu a uplatňuje základní hygienické návyky.	ČJL-3-1-07 na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev
	ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním
Dokáže se písemně vyjádřit.	ČJL-3-1-09 píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev
	ČJL-3-1-10 píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení

Umí sledovat dějovou linii příběhu.	ČJL-3-1-11 seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh
-------------------------------------	--

2. období

<p>Čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas.</p> <p>Dokáže pracovat s informacemi, rozpozná manipulaci.</p> <p>Reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení.</p> <p>Vyjadřuje se kultivovaně a přiměřeně vzhledem ke komunikační situaci.</p> <p>Umí pracovat s hlasem.</p> <p>Píše jednoduché, obsahově srozumitelné i formálně správné texty s využitím informačních technologií.</p>	ČJL-5-1-01 čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas
	ČJL-5-1-02 rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává
	ČJL-5-1-03 posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení
	ČJL-5-1-04 reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta
	ČJL-5-1-05 vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku
	ČJL-5-1-06 rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě
	ČJL-5-1-07 volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru
	ČJL-5-1-08 rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace
	ČJL-5-1-09 píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry
	ČJL-5-1-10 sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

1. období

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky.	ČJL-3-2-01 rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky
	ČJL-3-2-02 porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná
Rozumí významům slov a dokáže je porovnat.	ČJL-3-2-03 porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost
Porovnává a třídí slova podle zobecněného	ČJL-3-2-04 rozlišuje slovní druhy v základním tvaru
	ČJL-3-2-05 užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves

významu – děj, věc, okolnost, vlastnost.	ČJL-3-2-06 spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy
Vyjadřuje se kultivovaně a přiměřeně vzhledem ke komunikační situaci.	ČJL-3-2-07 rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky
Ovládá pravopisné jevy v jednoduchém písemném projevu.	ČJL-3-2-08 odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování

2. období

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Rozumí významům slov a dokáže je porovnat.	ČJL-5-2-01 porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová
Rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku.	ČJL-5-2-02 rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku
Rozezná slovní druhy.	ČJL-5-2-03 určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu
Vyjadřuje se kultivovaně a přiměřeně vzhledem ke komunikační situaci.	ČJL-5-2-04 rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary
Vyhledá základní skladební dvojici.	ČJL-5-2-05 vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty
Odlišuje větu jednoduchou a souvětí.	ČJL-5-2-06 odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí
Ovládá pravopisné jevy ve svém písemném projevu a jejich správnost je schopen ověřit.	ČJL-5-2-07 užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje
	ČJL-5-2-08 píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách
	ČJL-5-2-09 zvládá základní příklady syntaktického pravopisu

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

1. období

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Čte literární texty přiměřené věku a je schopen je reprodukovat.	ČJL-3-3-01 čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku
	ČJL-3-3-02 vyjadřuje své pocity z přečteného textu

Vyjadřuje své pocity z přečteného textu.	ČJL-3-3-03 rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění
Odlišuje pohádku od ostatních vyprávění.	ČJL-3-3-04 pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností
Pracuje tvořivě s literárním textem.	

2. období

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Vyjadřuje své dojmy z četby.	ČJL-5-3-01 vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je
Volně reprodukuje text podle svých schopností.	ČJL-5-3-02 volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma
Tvoří vlastní texty.	ČJL-5-3-03 rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů
	ČJL-5-3-04 při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy

Ročník: 6. - 9.

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Rozlišuje subjektivní a hodnotící sdělení od objektivního, rozpozná manipulativní komunikaci a zaujímá k ní kritický postoj.	ČJL-9-1-01 odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji
Ovládá základní principy respektující (nenásilné) komunikace.	ČJL-9-1-02 rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru
Vyjadřuje se kultivovaně a přiměřeně vzhledem ke komunikační situaci.	ČJL-9-1-03 rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj
V mluveném projevu vhodně užívá verbálních, nonverbálních a paralingválních prostředků řeči.	ČJL-9-1-04 dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci
	ČJL-9-1-05 odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru
	ČJL-9-1-06 v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči
	ČJL-9-1-07 zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu

Dokáže vyjádřit svůj názor a zapojit se do diskuze.	<p>ČJL-9-1-08 využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát</p> <p>ČJL-9-1-09 uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování</p> <p>ČJL-9-1-10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů</p>
Rozumí textu a je schopen formulovat a zaznamenat jeho hlavní myšlenky.	
Umí sepsat tvořivý koherentní text s ohledem na jeho účel. Text je schopen po sobě zkontrolovat a případné nedostatky dostupnými prostředky napravit.	

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
<p>Vyjadřuje se kultivovaně a přiměřeně vzhledem ke komunikační situaci.</p> <p>Samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami.</p> <p>Umí třídit slovní druhy a tvořit spisovné tvary slov.</p> <p>Ovládá pravopis; své případné chyby je schopen dostupnými prostředky napravit.</p> <p>Rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu v komunikační situaci.</p>	ČJL-9-2-01 spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova
	ČJL-9-2-02 rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech
	ČJL-9-2-03 samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami
	ČJL-9-2-04 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci
	ČJL-9-2-05 využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace
	ČJL-9-2-06 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí
	ČJL-9-2-07 v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí
	ČJL-9-2-08 rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
---	-----------------------------

<p>Uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla.</p> <p>Umí vhodně formulovat dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo.</p> <p>V písemném projevu se dokáže vyjadřovat tvořivě.</p> <p>Má základní přehled o české a světové literatuře (opřený o vlastní četbu), zná základní literární druhy a žánry.</p> <p>Porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování.</p> <p>Umí vyhledávat informace v různých typech informačních zdrojů.</p>	ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla
	ČJL-9-3-02 rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora
	ČJL-9-3-03 formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo
	ČJL-9-3-04 tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie
	ČJL-9-3-05 rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty
	ČJL-9-3-06 rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele
	ČJL-9-3-07 uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře
	ČJL-9-3-08 porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování
	ČJL-9-3-09 vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích

5.2.4.2 Integrovaná část předmětu Český jazyk v předmětu JaS

Ročník: 1. - 5.

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
<p>Čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti.</p> <p>Ovládá základní principy respektující (nenásilné) komunikace.</p>	ČJL-3-1-01 plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti
	ČJL-3-1-02 porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti
	ČJL-3-1-03 respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru
	ČJL-3-1-04 pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost

<p>Vyjadřuje se kultivovaně a přiměřeně vzhledem ke komunikační situaci.</p> <p>Během písemného i mluveného projevu naslouchá svému tělu a uplatňuje základní hygienické návyky.</p> <p>Dokáže se písemně vyjádřit.</p> <p>Umí sledovat dějovou linii příběhu.</p>	<p>ČJL-3-1-05 v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči</p>
	<p>ČJL-3-1-06 volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích</p>
	<p>ČJL-3-1-07 na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev</p>
	<p>ČJL-3-1-10 píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení</p>
<p>Čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas.</p> <p>Dokáže pracovat s informacemi, rozpozná manipulaci.</p> <p>Reprodukuje obsah přiměřeně složitěho sdělení.</p> <p>Vyjadřuje se kultivovaně a přiměřeně vzhledem ke komunikační situaci.</p> <p>Umí pracovat s hlasem.</p> <p>Píše jednoduché, obsahově srozumitelné texty.</p>	<p>ČJL-5-1-01 čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas</p>
	<p>ČJL-5-1-02 rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává</p>
	<p>ČJL-5-1-03 posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení</p>
	<p>ČJL-5-1-04 reprodukuje obsah přiměřeně složitěho sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta</p>
	<p>ČJL-5-1-05 vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku</p>
	<p>ČJL-5-1-06 rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě</p>
	<p>ČJL-5-1-07 volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru</p>
<p>Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky.</p> <p>Vyjadřuje se kultivovaně a přiměřeně vzhledem ke komunikační situaci.</p>	<p>ČJL-3-2-01 rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky</p>
	<p>ČJL-3-2-05 užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves</p>
<p>Rozumí významům slov a dokáže je porovnat.</p>	<p>ČJL-5-2-01 porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová</p>
	<p>ČJL-5-2-04 rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary</p>

Rozezná slova spisovná a nespisovná. Ovládá pravopisné jevy ve svém písemném projevu a jejich správnost je schopen ověřit.	ČJL-5-2-08 píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách
Čte literární texty přiměřené věku a je schopen je reprodukovat. Vyjadřuje své pocity z přečteného textu.	ČJL-3-3-01 čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku ČJL-3-3-02 vyjadřuje své pocity z přečteného textu
Vyjadřuje své dojmy z četby. Volně reprodukuje text podle svých schopností. Tvoří vlastní texty.	ČJL-5-3-01 vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je ČJL-5-3-02 volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma

Ročník: 6. - 9.

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Rozlišuje subjektivní a hodnotící sdělení od objektivního, rozpozná manipulativní komunikaci a zaujímá k ní kritický postoj. Ovládá základní principy respektující (nenásilné) komunikace. Vyjadřuje se kultivovaně a přiměřeně vzhledem ke komunikační situaci. V mluveném projevu vhodně užívá verbálních, nonverbálních a paralingválních prostředků řeči. Dokáže vyjádřit svůj názor a zapojit se do diskuze.	ČJL-9-1-01 odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji
	ČJL-9-1-02 rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru
	ČJL-9-1-03 rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj
	ČJL-9-1-04 dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci
	ČJL-9-1-05 odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru
	ČJL-9-1-06 v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči
	ČJL-9-1-07 zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu
	ČJL-9-1-10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu

<p>Rozumí textu a je schopen formulovat a zaznamenat jeho hlavní myšlenky.</p> <p>Umí sepsat tvořivý koherentní text s ohledem na jeho účel.</p> <p>Text je schopen po sobě zkontrolovat a případné nedostatky dostupnými prostředky napravit.</p>	<p>a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů</p>
<p>Vyjadřuje se kultivovaně a přiměřeně vzhledem ke komunikační situaci.</p> <p>Samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami. Umí třídit slovní druhy a tvořit spisovné tvary slov.</p> <p>Ovládá pravopis; své případné chyby je schopen dostupnými prostředky napravit.</p> <p>Rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu v komunikační situaci.</p>	<p>ČJL-9-2-01 spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova</p>
	<p>ČJL-9-2-03 samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami</p>
	<p>ČJL-9-2-04 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci</p>
	<p>ČJL-9-2-05 využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace</p>
<p>ČJL-9-2-08 rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití</p>	
<p>Uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla.</p> <p>Umí vhodně formulovat dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo.</p> <p>V písemném projevu se dokáže vyjadřovat tvořivě.</p> <p>Umí vyhledávat informace v různých typech informačních zdrojů.</p>	<p>ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla</p>
	<p>ČJL-9-3-03 formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo</p>
	<p>ČJL-9-3-04 tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie</p>
	<p>ČJL-9-3-09 vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích</p>

5.3 Charakteristika vyučovacího předmětu Anglický jazyk

5.3.1 Obsahové, časové a organizační vymezení

Komunikace v anglickém jazyce patří v naší škole v souladu s jejími cíli mezi základní prostředky propojení sama se sebou i se světem, mezi prostředky sebevyjádření, rozvíjení tvořivosti a komunikace na všech úrovních.

Výuka Anglického jazyka je zaměřena na konverzaci a mluvený projev s důrazem na emoce jako důležitou a přirozenou, význam slov napovídající a tím čas šetřící součást mluveného projevu. Vždy je kladen důraz na co nejjednodušší projev, tj. formulování jednoduchých vět, které usnadňují komunikaci a porozumění, protože jazykový projev je individuální tvorbou stejně jako tvorba umělecká a nelze ho překládat slovo od slova (lexikální význam slov není nejpodstatnější).

Předmět Anglický jazyk je v 1. a 2. ročníku volitelný v rámci 1 hodiny z disponibilní časové dotace předmětu HRA, v 3. - 9. ročníku je pak povinný, vždy 1 hodinu samostatně a 2 hodiny integrovaně v předmětu JaS.

Žáci mohou vytvářet věkově smíšené skupiny dle pokročilosti nebo být zcela samostatně dle svých potřeb.

5.3.2 Průřezová témata

Předmětem Anglický jazyk se neprolínají žádná průřezová témata.

5.3.3 Výchovné a vzdělávací strategie

Základní výchovnou a vzdělávací strategií je v předmětu Anglický jazyk a Anglický jazyk v rámci předmětu JaS vytvoření inspirativního a bezpečného prostředí pro sebepoznávání a autentické sebevyjádření založeného na důvěře, kde je dostatek prostoru pro soustředění, emoce i pozorné naslouchání a ověřování správného pochopení a celkově otevřenou komunikaci, která povede k dorozumění, vzájemnému porozumění a vyjádření vlastních myšlenek v anglickém jazyce podle svých individuálních dispozic.

5.3.4 Vzdělávací obsah

5.3.4.1 Předmět Anglický jazyk

Ročník: 1. - 5.

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Rozumí jednoduchým pokynům a krátkým textům s obrázky.	AJ-3-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně

<p>Reaguje na jednoduché otázky týkající se jeho osoby a světa kolem.</p> <p>Umí jednoduchým způsobem podat základní informace o sobě a věcech jemu blízkých.</p> <p>Reaguje na jednoduché otázky týkající se probraných témat.</p> <p>Zná základní zdvořilostní obraty.</p> <p>Umí vyhledat informace v jednoduchém textu.</p> <p>Zapojí se do rozhovoru.</p>	AJ-3-1-02 zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal
	AJ-3-1-03 rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu
	AJ-3-1-04 rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu
	AJ-3-1-05 přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení
	AJ-3-1-06 píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy
	AJ-5-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností
	AJ-5-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
	AJ-5-1-03 rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu
	AJ-5-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů
	AJ-5-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
AJ-5-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá	
AJ-5-3-01 vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům	
AJ-5-3-02 rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	
AJ-5-4-01 napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života	
AJ-5-4-02 vyplní osobní údaje do formuláře	

Ročník: 6. - 9.

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Vede běžnou každodenní konverzaci.	AJ-9-1-01 rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně
Rozumí otázkám a reaguje na ně dle svých jazykových schopností.	AJ-9-1-02 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat

Podá informace, dokáže poradit, rozumí textu, je schopen číst i napsat jednoduchý příběh či text.	AJ-9-2-01 zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích
Reaguje na otázky snahou dorozumět se i bez znalosti konkrétní slovní zásoby: neznámá slova se snaží popsat, nahradit, nakreslit či gestikulovat jakýmkoli způsobem s cílem dorozumět se.	AJ-9-2-02 mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech
	AJ-9-2-03 vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života
Chápe, že podstatou úspěšné komunikace je co nejjednodušší formulování vět.	AJ-9-3-01 vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech
	AJ-9-3-02 rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace
Nebojí se přiznat, že neporozuměl a klade otázky, dokud nedojde k dorozumění.	AJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři
	AJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
	AJ-9-4-03 reaguje na jednoduché písemné sdělení

5.3.4.2 Integrovaná část předmětu Anglický jazyk v předmětu JaS

Ročník: 1. - 5.

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Komunikuje se sebou i s ostatními různými jazykovými prostředky.	AJ-3-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně
	AJ-3-1-03 rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu
Rozumí jednoduchým pokynům a krátkým textům s obrázky.	AJ-3-1-04 rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu
Vnímá a rozlišuje komunikaci v cizích jazycích.	AJ-3-1-05 přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení
Rozeznává angličtinu od jiných cizích jazyků v mluvené i písemné formě.	AJ-3-1-06 píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy
Zažívá a v rámci pracovních projektů spoluvytváří	AJ-5-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
	AJ-5-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů

jednoduché rozhovory a texty v anglickém jazyce.	AJ-5-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
Je si vědom významu verbální i neverbální komunikace a vědomě ji užívá pro autentické sebevyjádření.	AJ-5-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá
	AJ-5-3-02 rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
Zapojí se do rozhovoru. Vyplní osobní údaje ve formuláři.	AJ-5-4-01 napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života
	AJ-5-4-02 vyplní osobní údaje do formuláře

Ročník: 6. - 9.

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Vede běžnou každodenní konverzaci.	AJ-9-2-01 zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích
Sdílí své názory a hodnoty s ostatními.	AJ-9-2-02 mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech
Vnímá a rozvíjí své jazykové dovednosti ve vztahu ke své identitě a k efektivní komunikaci v anglickém jazyce jak v mluvené tak písemné formě.	AJ-9-2-03 vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života
Pracuje na tématech jemu blízkých, vyhledává o nich informace a hovoří o nich.	AJ-9-3-01 vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech
Chápe anglický jazyk jako prostředek k dorozumívání se, navazování kontaktů a ke spolupráci s lidmi z jiných zemí a kultur po celém světě.	AJ-9-3-02 rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace
	AJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři
	AJ-9-4-03 reaguje na jednoduché písemné sdělení

5.4 Charakteristika vyučovacího předmětu Matematika

5.4.1 Obsahové, časové a organizační vymezení

Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace je v základním vzdělávání založena především na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro

užití matematiky v reálných situacích. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě, a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace je rozdělen pro 1. i 2. stupeň na dvě části:

1. Vzdělávací obsah je uchopen v minimálních základních znalostech, kde si žáci osvojují základní pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich využití.
2. Vzdělávací obsah je uchopen celistvě a v souvislostech napříč všemi vzdělávacími obory. Žák používá obecně užívané termíny, znaky, symboly a algoritmy, uvádí je do souvislostí a propojuje je do širších celků v různých vzdělávacích oblastech a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické a přírodní jevy.

Učitelé žákům nabízejí vzdělávací obsah různými metodami a formami práce zaměřenými na jejich iniciativu a na aktivní zapojení a upřednostňují zvládnání vzdělávacího obsahu na základě vlastních aktivit dětí. Současně u jednotlivých žáků sledují expozici vzdělávacímu obsahu a v případě potřeby jej nabízejí cíleně.

Žáci mohou využívat prostředky výpočetní techniky, jako jsou kalkulátory, počítačový software a výukové programy.

Předmět Matematika je v 1. - 9. ročníku 1 hodinu a zbylá časové dotace je integrovaná v předmětu JaS.

Žáci mohou vytvářet věkově smíšené skupiny dle pokročilosti nebo být zcela samostatně dle svých potřeb.

5.4.2 Průřezová témata

Předmětem Matematika se neprolínají žádná průřezová témata.

5.4.3 Výchovné a vzdělávací strategie

Základní výchovnou a vzdělávací strategií v předmětu Matematika je vytvoření inspirativního a bezpečného prostředí pro objevování matematického rozměru světa a propojení matematiky s praktickými situacemi v životě.

5.4.4 Vzdělávací obsah

5.4.4.1 Předmět Matematika

Ročník: 1.- 5.

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Zná základní početní operace v oboru přirozených čísel a základní rovinné útvary.	M-3-1-01 používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků M-3-1-02 čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti

Zná pojem celé číslo a umí ho vyznačit na číselné ose.	M-3-1-03 užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose M-3-1-04 provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly
Přečte zápis desetinného čísla a vyznačí ho na číselné ose.	M-5-1-01 využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení M-5-1-02 provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel M-5-1-03 zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel M-5-1-05 modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku M-5-1-06 porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel
Ví, co znamená celek a jeho část, kterou umí zapsat ve formě zlomku.	M-5-1-07 přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty M-5-1-08 porozumí významu znaku „-“ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose
Zná základní prostorové útvary.	M-5-3-01 narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce M-5-3-02 sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran M-5-3-03 sestrojí rovnoběžky a kolmice M-5-3-04 určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu M-5-3-05 rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru

Ročník: 6.-9.

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Umí pracovat v oboru reálných čísel, pracovat s algebraickými výrazy. V geometrii umí provádět konstrukce, pracovat s geometrickými vzorci a větami.	M-9-1-01 provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu M-9-1-02 zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor M-9-1-03 modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel M-9-1-04 užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek–část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem) M-9-1-07 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním M-9-3-01 zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku M-9-3-02 charakterizuje a třídí základní rovinné útvary M-9-3-03 určuje velikost úhlu měřením a výpočtem M-9-3-04 odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných

	<p>útvárů</p> <p>M-9-3-05 využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh</p> <p>M-9-3-06 načrtne a sestrojí rovinné útvary</p> <p>M-9-3-07 užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků</p> <p>M-9-3-08 načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osově souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar</p> <p>M-9-3-09 určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti</p> <p>M-9-3-10 odhaduje a vypočítá objem a povrch těles</p> <p>M-9-3-11 načrtne a sestrojí síť základních těles</p> <p>M-9-3-12 načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině</p> <p>M-9-3-13 analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu</p>
--	--

5.4.4.2 Integrovaná část předmětu Matematika v předmětu JaS

Ročník: 1.-5.

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
<p>Základní dovednosti, získané v 1. části vzdělávacího obsahu, žák rozšiřuje, dává do souvislosti s dalšími vzdělávacími obsahy zahrnutými v předmětu JAS a umí je použít v reálných situacích.</p>	<p>M-3-1-05 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace</p> <p>M-3-2-01 orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času</p> <p>M-3-2-02 popisuje jednoduché závislosti z praktického života</p> <p>M-3-2-03 doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel</p> <p>M-5-1-04 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel</p> <p>M-5-2-01 vyhledává, sbírá a třídí data</p> <p>M-5-2-02 čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy</p> <p>M-3-3-01 rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci</p> <p>M-3-3-02 porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky</p> <p>M-3-3-03 rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině</p> <p>M-5-4-01 řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky</p>

Ročník: 6.-9.

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Základní dovednosti, získané v 1.části vzdělávacího obsahu, žák rozšiřuje, dává do souvislosti s dalšími vzdělávacími obsahy zahrnutými v předmětu JaS a umí je použít v reálných situacích.	M-9-1-05 řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů M-9-1-06 řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek) M-9-1-08 formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav M-9-1-09 analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel M-9-2-01 vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data M-9-2-02 porovnává soubory dat M-9-2-03 určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti M-9-2-04 vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem M-9-2-05 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů M-9-4-01 užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací M-9-4-02 řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí

5.5 Charakteristika vyučovacího předmětu Pohyb, umění, kultura (PUK)

5.5.1 Obsahové vymezení předmětu

Předmět PUK zahrnuje obory Tělesná výchova, Výtvarná výchova a Hudební výchova. Výtvarné vnímání a projev stejně jako pohyb, hudba a tanec patří v naší škole v souladu s jejími cíli mezi základní prostředky sebevyjádření, propojení sama se sebou, rozvíjení tvořivosti a komunikace na všech úrovních. Umění i pohyb překonávají hranice, jsou mezinárodním jazykem, který umožňuje vyjadřování beze slov.

V rámci předmětu PUK budou žáci mít možnost seznámit se s různými výtvarnými technikami, styly, výrazovými prostředky a v náznaku také s dějinami umění a budou mít dostatek prostoru pro sebevyjádření s důrazem na svobodu projevu a vyjádření emocí, svobodnou volbu materiálů, technik a námětů.

Důležitou součástí výuky budou návštěvy galerií a kulturních institucí, komentovaných prohlídek a workshopů, školní projekty navazující na učivo probírané v jiných předmětech a tvůrčí dílny a projekty podle ročních období.

Předmět PUK je v 1. a 2. ročníku 5 hodin, v 3. - 5. ročníku 4 hodiny a v 6. a 7. ročníku 6 hodin a v 8. a 9. ročníku 5 hodin. Žáci mohou vytvářet věkově smíšené skupiny nebo být zcela samostatně dle svých potřeb.

5.5.2 Průřezová témata

Předmětem PUK se prolínají tato průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova
- Multikulturní výchova

5.5.3 Výchovné a vzdělávací strategie

Základní výchovnou strategií je v předmětu PUK vytvoření bezpečného a inspirativního prostředí pro sebepoznání a autentické sebevyjádření, tvorbu i interpretaci uměleckého díla podle individuálních dispozic.

5.5.4 Vzdělávací obsah

5.5.4.1 Obor Hudební výchova v předmětu PUK

Ročník: 1. - 5.

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Naslouchá sobě, druhým i přírodě. Zažívá a reprodukuje i produkuje základní rytmy. Využívá hudbu k sebevyjádření a komunikaci, a to prostřednictvím zvuku i pohybu.	HV-3-1-01 zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase
	HV-3-1-02 rytmitizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem
	HV-3-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře
	HV-3-1-04 reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie
	HV-3-1-05 rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby
	HV-3-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální
Rozeznává základní druhy umění, základní hudební žánry a hudební nástroje, hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální.	HV-5-1-01 zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlasu v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti
	HV-5-1-02 realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not
	HV-5-1-03 využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché, popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní
	HV-5-1-04 rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby

	HV-5-1-05 vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přehry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace
	HV-5-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metroritmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny
	HV-5-1-07 ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace

Ročník: 6. - 9.

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Tvoří komplexní dílo jako své sebevyjádření.	HV-9-1-01 využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách
Má představu o dějinách umění v rámci komplexní časové osy.	HV-9-1-02 uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého
Cítí přesahy a spojnice druhů a žánrů	HV-9-1-03 reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace
	HV-9-1-04 realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů
	HV-9-1-05 rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu
	HV-9-1-06 orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užití hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku
	HV-9-1-07 zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami
	HV-9-1-08 vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění

5.5.4.2 Obor Výtvarná výchova v předmětu PUK

Ročník: 1. - 5.

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Vnímá a pozoruje sebe, druhé i přírodu.	VV-3-1-01 rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ
Vnímá krásu.	VV-3-1-02 v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace
Využívá výtvarné umění k sebevyjádření a komunikaci prostřednictvím barev, linií a tvarů v ploše, objemu i prostoru.	VV-3-1-03 vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky
	VV-3-1-04 interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností
	VV-3-1-05 na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil
Rozeznává a porovnává základní výtvarné žánry, postupy a výrazové prostředky, které při své vlastní tvorbě vzájemně kombinuje.	VV-5-1-01 při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné)
	VV-5-1-02 užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a sochařský postup; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model
	VV-5-1-03 při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy
Inspiruje se uměním a zamýšlí se, jak na něj působí.	VV-5-1-04 nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě
Dle své fantazie vizuálně vyjadřuje své vlastní životní zkušenosti, zážitky, vjemy a představy.	VV-5-1-05 osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění)
	VV-5-1-06 porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace
	VV-5-1-07 nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil

Ročník: 6. - 9.

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
---	-----------------------------

Vnímá a rozvíjí umění ve vztahu k své identitě.	VV-9-1-01 vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků
Sdílí estetické hodnoty s ostatními.	VV-9-1-02 užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie
Tvoří komplexní dílo jako své sebevyjádření.	VV-9-1-03 užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace
Má představu o dějinách umění v rámci časové osy.	VV-9-1-04 vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření
Cítí přesahy a spojnice druhů a žánrů.	VV-9-1-05 rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu
Uvědomuje si estetické i mimoestetické funkce umění.	VV-9-1-06 interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků
Vnímá místo umění ve společnosti.	VV-9-1-07 porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů
Umí propojit umění s přírodními i sociálními fenomény.	VV-9-1-08 ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci

5.5.4.3 Obor Tělesná výchova v předmětu PUK

Ročník: 1. - 5.

1. období

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Realizuje se v naplňování svých potřeb, a zároveň respektuje potřeby druhých. Používá pohyb jako formu sebevyjádření, učí se kooperaci	TV-3-1-01 spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti
	TV-3-1-02 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení
	TV-3-1-03 spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích

a uvědomuje si zodpovědnost za své zdraví.	TV-3-1-04 uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy
	TV-3-1-05 reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci

2. období

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Realizuje se v naplňování svých potřeb, a zároveň respektuje potřeby druhých.	TV-5-1-01 podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti
	TV-5-1-02 zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením
Používá pohyb jako formu sebevyjádření, učí se kooperaci a uvědomuje si zodpovědnost za své zdraví.	TV-5-1-03 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her
	TV-5-1-04 uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka
Orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace.	TV-5-1-05 jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti
	TV-5-1-06 jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví
Umí poskytnout první pomoc.	TV-5-1-07 užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení
	TV-5-1-08 zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěž na úrovni třídy

Dle svých předpokladů zvládá některou z plaveckých technik.	TV-5-1-09 změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky
	TV-5-1-10 orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace
	TV-5-1-11 adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady plavecké dovednosti
	TV-5-1-12 zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti

Ročník: 6. – 9.

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Využívá sebeřízení k naplňování svých potřeb.	TV-9-1-01 aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem
Na základě informací kriticky uvažuje o rizicích spojených se zneužíváním psychoaktivních látek.	TV-9-1-02 usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program
	TV-9-1-03 samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly
	TV-9-1-04 odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší
	TV-9-1-05 uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Používá pohyb jako formu sebevyjádření, poznává možnosti	TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech

svého těla a tvořivě je aplikuje ve hře a jiných činnostech.	TV-9-2-02 posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny
--	---

5.5.4.3.1

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
<p>Naplnuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - spolupráce, týmový duch, pomáhá druhým, respektuje jedinečnost každého člověka a umí si vymezit své hranice.</p> <p>Zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje a turistické akce na úrovni školy.</p>	TV-9-3-01 užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu
	TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu
	TV-9-3-03 dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji
	TV-9-3-04 rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora
	TV-9-3-05 sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí
	TV-9-3-06 zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže
	TV-9-3-07 zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci

5.6 Charakteristika vyučovacího předmětu Hry, relaxace, aktivity (HRA)

5.6.1 Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět Hry, relaxace, aktivity (HRA) se nezaměřuje prioritně na specifický obor ani průřezové téma, svou otevřeností ale umožňuje to, aby se s nimi žák mohl setkat i v tomto předmětu. HRA tak potenciálně zahrnuje všechny obory a průřezová témata. Specifikem tohoto předmětu je, že se zaměřuje na vytvoření osobního prostoru pro dosahování hlavního vzdělávacího cíle, kterým je poznání a přijetí sebe sama. Výstupy jednotlivých žáků jsou tedy především individuální. Z tohoto důvodu jsou v tabulce vzdělávacího obsahu ve sloupci

Výstupy podle RVP ZV uvedeny jen ty hlavní, společné pro všechny žáky. Předmět HRA je inspirován humanistickou teorií vzdělávání a využívá postupy kreativní pedagogiky.

Hra patří v naší škole v souladu s jejími cíli mezi základní prostředky sebevyjádření, propojení sama se sebou, poznávání světa, rozvíjení tvořivosti a komunikace na všech úrovních.

Relaxace je nezastupitelná pro propojení sama se sebou. Je také důležitá pro ztišení, které umožňuje objevit svá vnitřní směřování a talenty.

Vlastní aktivity pak umožňují vyjádřit sebe sama, testovat své koncepty a hypotézy a získávat zkušenost v individuálních i skupinových aktivitách.

HRA umožňuje projevit vnitřní tendence a směřování. V první řadě umožňuje zakusit počáteční, vlastní i společný chaos, ve kterém je člověk ponechán „sám sobě“. HRA umožňuje vyjasňování, postupné strukturování „zevnitř“ a konstruování vlastních konceptů, které jsou pak konfrontovány se zkušeností a koncepty druhých. Odvaha k experimentování, zkoušení, hledání a také nalézání, především toho vlastního, osobitého, umožňuje to, aby nepřevážila většinou dominantní tendence imitovat, napodobovat, přijímat a produkovat „hotové“ věci. Tímto HRA nejen podporuje autentickou tvořivost, ale je zároveň výraznou prevencí manipulovatelnosti osobnosti, což je v dnešním světě jeden z nejdůležitějších výstupů vzdělávání.

Předmět HRA se zaměřuje na osobní úroveň a na sebeobjevování, sebepoznávání a sebezpřijetí. Zakládá předpoklady pro seberealizaci a kvalitní život. Zároveň poskytuje prostředí pro vytváření psychosomatické kondice pro tvořivou komunikaci, a tedy pro hlubší empatii, poznání a přijetí sebe i druhého, pro setkání v pravém slova smyslu. HRA tak přispívá i k rozvoji tvořivosti a kooperace.

Předmět HRA je v 1. a 2. ročníku 4 hodiny, v 3. a 4. ročníku 2 hodiny, v 5. ročníku 1 hodina a v 6.-9. ročníku 3 hodiny. Žáci mohou vytvářet věkově smíšené skupiny nebo být zcela samostatně dle svých potřeb.

5.6.2 Průřezová témata

Předmětem HRA se prolínají tato průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova

5.6.3 Výchovné a vzdělávací strategie

Základní výchovnou strategií je v předmětu HRA vytvoření bezpečného prostředí pro sebepoznání a autentické sebevyjádření a pro předání odpovědnosti za vlastní učení a rozvoj žákovi.

5.6.4 Vzdělávací obsah

Ročník: 1. - 5.

Očekávané školní výstupy – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Přijímá sám sebe takový, jaký je.	ČJS-3-4-01 pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích

<p>Svobodně vyjadřuje sám sebe.</p> <p>Komunikuje se sebou i s ostatními různými prostředky.</p> <p>Poznává svět hravě a tvořivě.</p> <p>Vyjadřuje pozitivní i negativní emoce.</p> <p>Odolává manipulaci.</p> <p>Koncentruje a projevuje svoji energii.</p> <p>Realizuje vlastní projekty.</p> <p>Spolupracuje s ostatními.</p>	<p>ČJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví</p> <p>ČJS-3-5-02 rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných</p> <p>ČJS-5-5-03 účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob</p> <p>HV-3-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře</p> <p>HV-3-1-04 reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie</p> <p>VZ-9-1-01 respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě</p> <p>TV-5-1-03 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her</p> <p>TV-5-1-06 jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví</p> <p>TV-9-1-01 aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu</p> <p>TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře a při rekreačních činnostech</p> <p>ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi</p> <p>ČSP-3-1-01 vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů</p>
--	--

Ročník: 6. - 9.

<p>Očekávané školní výstupy – žák:</p>	<p>Výstupy podle RVP ZV – žák:</p>
---	---

Umí dát empatii sám sobě.	ČJS-3-4-01 pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích
Dále rozvíjí svoji autonomii.	ČJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví
Využívá autentické sebevyjádření k efektivní komunikaci.	ČJS-3-5-02 rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných
Odolává manipulaci a je schopen se jí bránit nenásilnou komunikací.	ČJS-5-5-03 účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob
Realizuje vlastní projekty.	HV-3-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře HV-3-1-04 reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie
Spolupracuje s ostatními.	VZ-9-1-01 respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě
Poznává přírodní i sociální fenomény prostřednictvím hry.	VZ-9-1-10 samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím
Skrze hru a tvoření se dostává do kontaktu se svou radostí.	VZ-9-1-14 vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi
Rozvíjí smysl pro humor.	TV-5-1-03 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her TV-5-1-06 jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví TV-9-1-01 aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře a při rekreačních činnostech ČSP-3-1-01 vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů

6 Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

6.1 Pravidla pro hodnocení žáků

6.1.1 Způsoby hodnocení

Hodnocení žáků vychází z cíle podpořit u žáků v procesu učení autonomii a vnitřní motivaci, která je v systému školy podmínkou efektivního učení a východiskem pro dosahování cílů vzdělávání. Proces hodnocení integrálně vychází z bezpečného prostředí ve škole a zároveň je podporuje. Z těchto důvodů je hodnocení žáků primárně založeno na formativním hodnocení a sebehodnocení. Systém hodnocení podporuje všechny klíčové kompetence, především pak schopnost učit se tím, že žák se učí reflektovat také samotný proces učení.

Proces hodnocení se odehrává v první řadě průběžným poskytováním ústní ale i neverbální zpětné vazby mezi učitelem a žákem. Tento proces je neformální a vzájemný - zpětnou vazbu poskytuje učitel žákovi stejně jako žák učiteli. Ústní hodnocení a zpětná vazba se odehrává pomocí různých metod a technik. Cílem tohoto typu hodnocení je bezprostřední poskytnutí informací a postřehů ke konkrétním aktivitám žáka. Probíhá např. během jednotlivých činností žáka jako průběžná zpětná vazba nebo na konci dané činnosti formou individuální diskuse se žákem podle potřeby. Prostor pro zpětnou vazbu je i během pravidelných setkání učitel-žák-zákonný zástupce.

Sebehodnocení je základem pro hodnocení žáků, posiluje se jím sebeúcta a sebevědomí žáků. Chybu, ale i konflikt se žák může naučit chápat jako přirozenou věc v procesu učení, jako důležitý prostředek učení.

Pro výroční vysvědčení a poskytování zpětné vazby v průběhu vzdělávacího procesu využíváme formu slovního hodnocení. Při hodnocení klademe důraz na vhodnou a výstižnou formulaci skutečnosti. Při hodnocení používáme popisnou formu bez subjektivních formulací. Cílem hodnocení je podat žákovi zpětnou vazbu k jeho učení a podpořit jeho pozitivní obraz o sobě, nikoli jeho porovnávání s ostatními. Při poskytování zpětné vazby se zaměřujeme jednak na oblast vztahů, cílů vzdělávání a klíčových kompetencí, ale i hodnot, ze kterých vycházejí, i na další výsledky učení a jeho proces.

Žák dostává zpětnou vazbu podle svých individuálních potřeb v průběhu celé edukace. Na hodnocení se nepodílí pouze učitel, podporujeme žáky v tom, aby byli schopni především hodnotit sami sebe, a za významnou považujeme také vzájemnou zpětnou vazbu ze strany spolužáků.

Zákonní zástupci jsou o průběhu a výsledcích učební činnosti žáka informováni dvěma základními formami: konzultacemi a slovním hodnocením při výročním vysvědčení. Konzultace jsou nabízeny dvakrát do roka, a to každé čtvrtletí mezi půlročním a ročním hodnocením. V případě potřeby mohou být konzultace i častěji. Konzultace představuje setkání učitel-zákonný zástupce.

Ve slovním hodnocení při výročním vysvědčení se učitel zaměřuje na zhodnocení žakovy půlroční práce a na jeho pokroky, přičemž vychází z porovnání aktuální dosažené úrovně vzdělávání s předchozími výsledky. Při formulaci textu se učitel obrací přímo na osobu žáka. Slovní hodnocení se na známky převádí pouze při přestupu na jinou školu na vyžádání

zákonného zástupce nebo školy, na kterou se žák hlásí (víceletá gymnázia, střední školy), nebo školy, na kterou žák v průběhu povinné školní docházky přestupuje. Převod slovního hodnocení na klasifikační stupeň je realizován na základě pravidel pro hodnocení výsledku vzdělávání žáků, který je součástí školního řádu.

Podklady pro každé pololetní hodnocení shromažďuje učitel v průběhu celého školního roku a vede si jejich evidenci: záznamy učitelů o průběžné práci žáka včetně skupinových aktivit, záznamy ze sebehodnocení žáka nebo portfolio školní práce žáka.

Tento způsob hodnocení významně spoluvytváří bezpečné prostředí ve škole a podporuje vnitřní motivaci žáků.

V případě, že žák dosáhl vysoké absence (nad 50 %), jsou podklady pro hodnocení tohoto žáka získávány na základě předloženého žákova portfolio nebo domácí přípravy.

6.1.2 Kritéria hodnocení

Kritéria pro hodnocení žáka se primárně odvíjejí od cílů vzdělávání a od klíčových kompetencí. Škola podporuje žáky v tom, aby si vytvářeli svá kritéria pro sebehodnocení, a posiluje tím přebírání zodpovědnosti za vlastní učení a samostatnost v plánování. Nikdy nehodnotíme osobnost žáka a jeho vlastnosti, pouze konkrétní projevy v chování a činnosti.

Žák při sebehodnocení a učitel při jeho podpoře přihlíží především k cílům vzdělávání a klíčovým kompetencím a vedle aktuálně dosažené úrovně klíčových kompetencí žáka se soustředí zejména na:

- Vytváření respektujících a pozitivních vztahů k sobě, k druhým lidem a k životnímu prostředí. Účinnou a respektující komunikaci vedoucí ke spolupráci a ke spoluvytváření bezpečného prostředí ve škole včetně respektování odlišností u jiných lidí, odlišných kultur, názorů a duchovních hodnot.
- Rozvoj vnitřní motivace, potřebných strategií učení, tvořivého myšlení a řešení problémů tak, aby je bylo možno využít pro život a pro celoživotní učení.
- Dodržování dohodnutých pravidel i vytvořených hodnot na ochranu fyzického i duševního zdraví.
- Rozpoznání svých talentů a poznání svých schopností a reálných možností a vytvoření předpokladů pro jejich uplatnění společně s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o své další životní dráze a svém profesním zaměření.

6.1.3 Postupy hodnocení

Metody a formy hodnocení zahrnují popis, dialog, analýzu a reflexi:

- na úrovni žáka,
- se spolužáky,
- s učitelem,
- v širší skupině.

V případě potřeby může být podkladem pro hodnocení i konzultace s psychologem, speciálním pedagogem či jiným odborníkem.

Testování žáků používáme pouze jako nástroj jejich sebehodnocení - pro osobní zpětnou vazbu a případně pro vyžádanou konzultaci s pedagogem.

Za vedení evidence o hodnocení žáka odpovídá třídní učitel, o výsledcích hodnocení informuje daného žáka a jeho zákonného zástupce na společné konzultaci. Učitel jde v oblasti hodnocení žákům příkladem a modeluje žádoucí postupy.